

Okladka tymczasowa.

JULIUSZ HR. OSTROWSKI.

KSIĘGA HERBOWA
RODÓW POLSKICH

Zeszyt V.

WARSZAWA.

SKŁAD GŁÓWNY W KSIĘGARNI ANTYKWARSKIEJ
B. BOLCEWICZA.
Plac Saski Nr. 5.

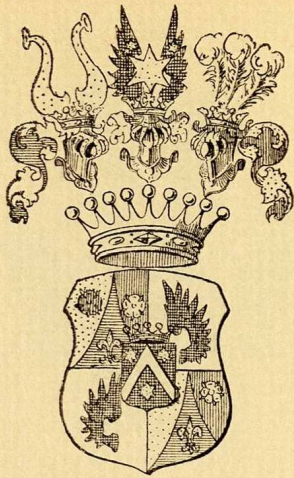
DRUK JOZEFA SIKORSKIEGO, WARECKA № 14.
1898.

UPRASZA SIĘ O NADSYŁANIE PRENUMERATY NA DALSZE ZESZYTY.

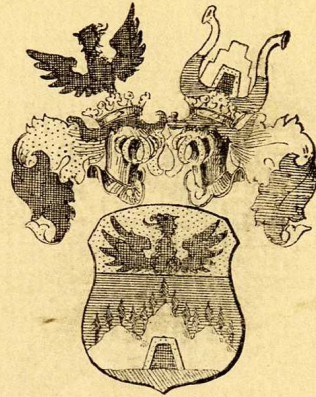
br. 29981

Дозволено Цензурою
Варшава, 17 Декабря 1898 г.

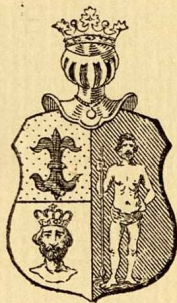
FRITSCHÉ.

— 751 —

FRYDHUBER, (*Friedhuber*).

— 752 —

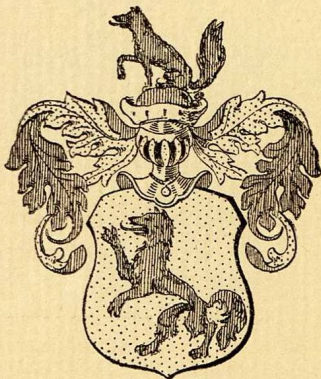
FRYZE I, (*Friese*).

— 753 —

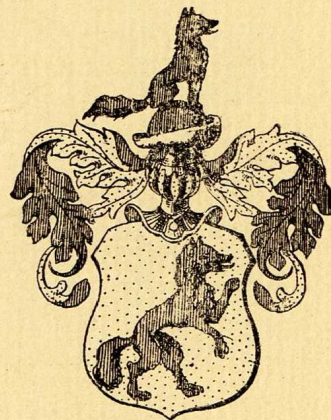
FRYZE II.

— 754 —

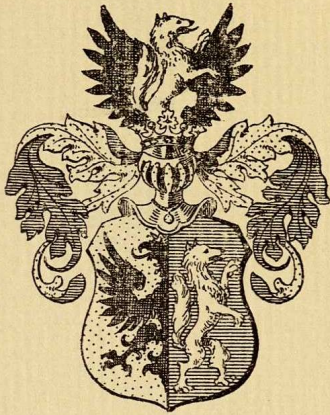
FUKS I, (*Fuchs*).

— 755 —

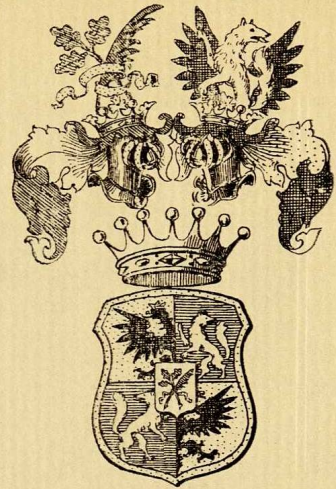
FUKS II.

— 756 —

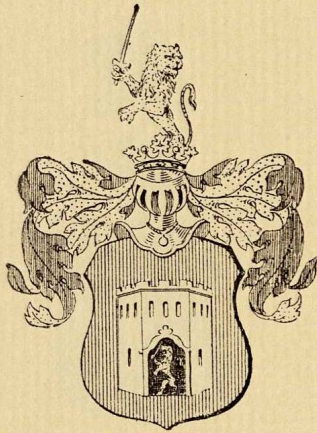
FUKS III.

— 757 —

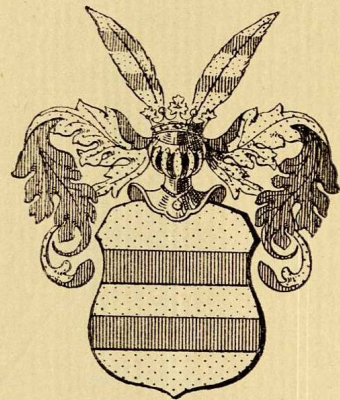
FUKS Baron.

— 758 —

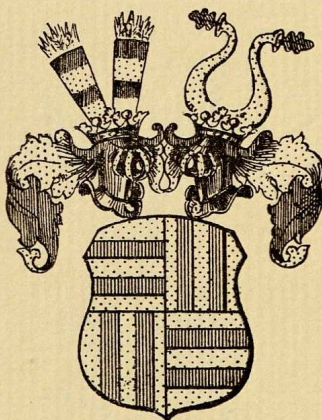
FUENGIROLA.

— 759 —

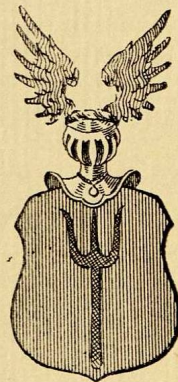
FURSTENBERG I.

— 760 —

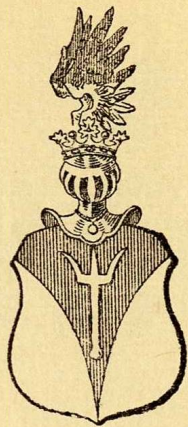
FURSTENBERG II.

— 761 —

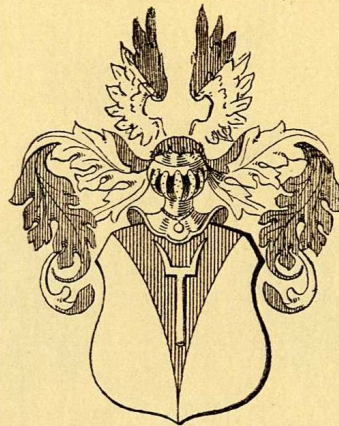
GABLENIEC, (*Gabelentz*).

— 762 —

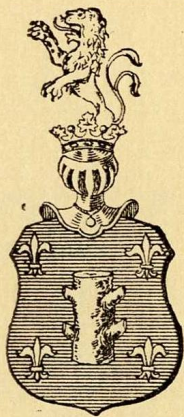
GABLENIEC II.

— 763 —

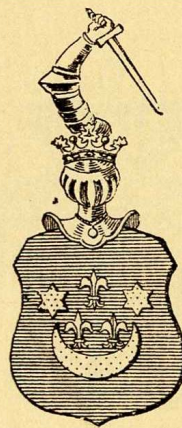
GABLENIEC III.

— 764 —

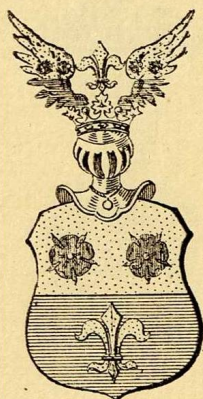
GADON cz. Zawadyniec odm.

— 765 —

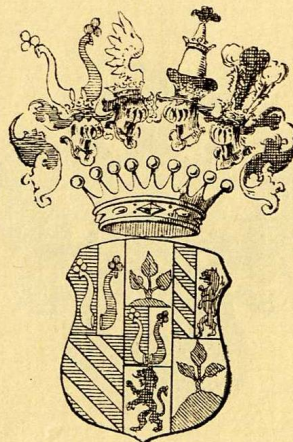
GAJEWSKI, Gajowski

— 766 —

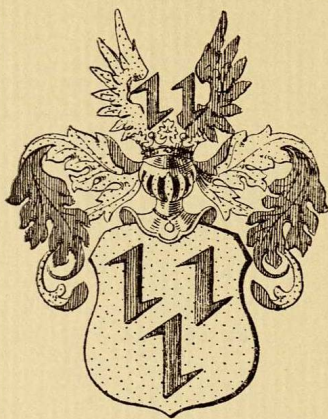
GAJL, (*Gayl, Geill*).

— 767 —

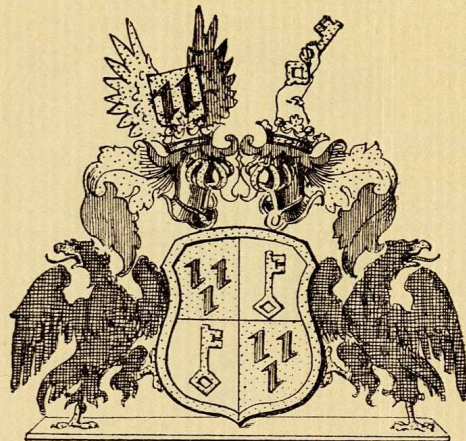
GAJSRUK (*Gaisruck*) Hrabia.

— 768 —

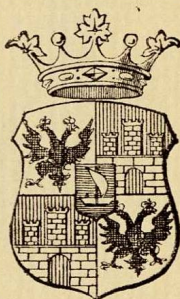
GALEN, Galeni, (*Gahlen*).

— 769 —

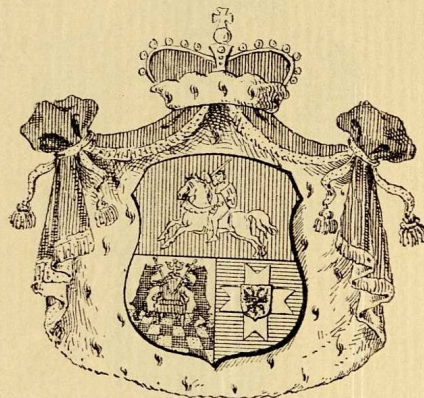
GALEN Hrabia.

— 770 —

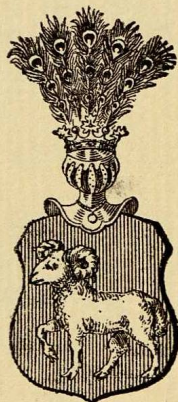
GALERA.

— 771 —

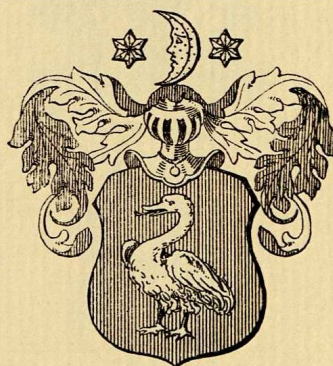
GALICYN, Golicyn.

— 772 —

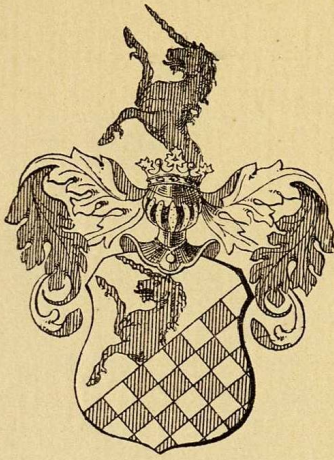
GALECKI cz. Junosza odm.

— 773 —

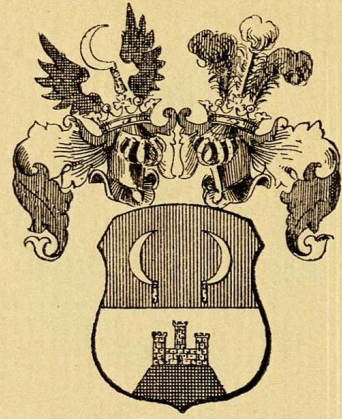
GANCKE cz. Gaska odm. (*Gantzke, Ganske*).

— 774 —

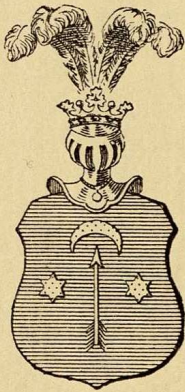
GANSKOW, (*Gantskow, Gantskaw, Gantske*).

— 775 —

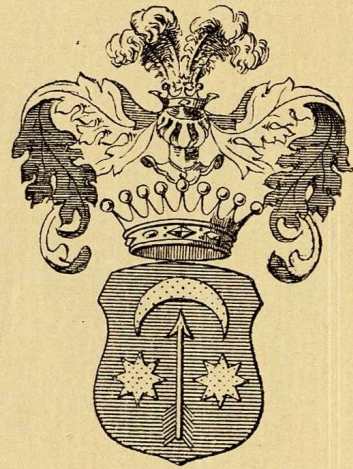
GARAPICH, Serpohrad.

— 776 —

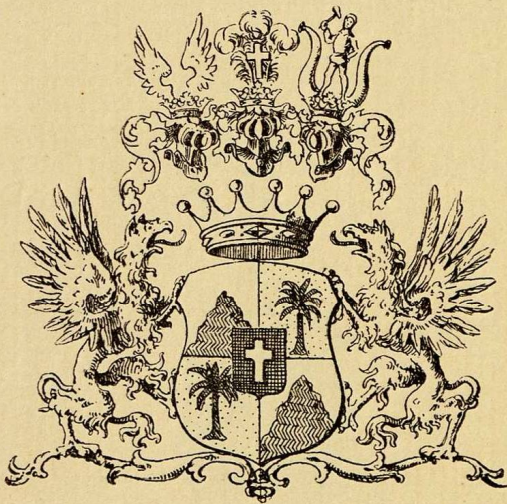
GARCZYŃSKI I.

— 777 —

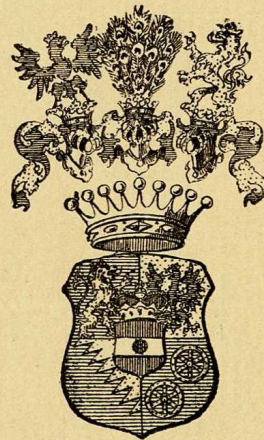
GARCZYŃSKI II Hrabia.

— 778 —

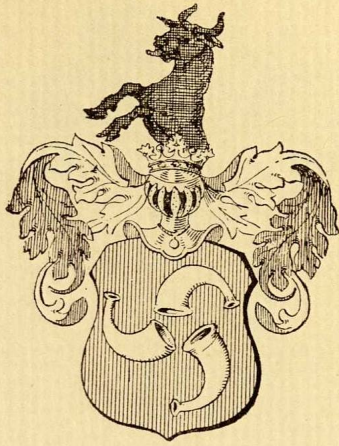
GARTENBERG-SADOGÓRSKI Baron.

— 779 —

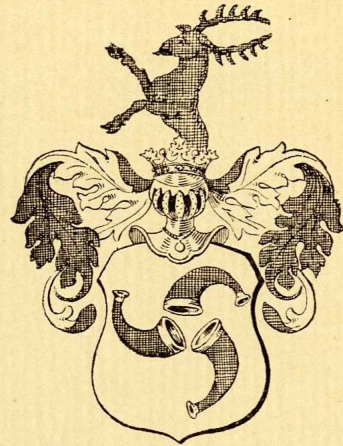
GASZYŃSKI (*Gaschin*) Hrabia.

— 780 —

GAUDEKER I, (*Gaudecker*).

— 781 —

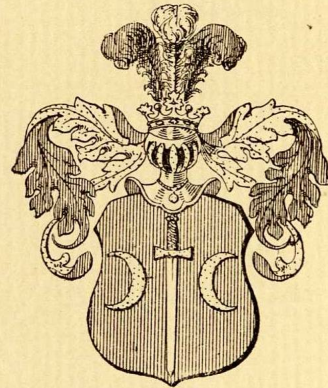
GAUDEKER II, (*Gutaker*).

— 782 —

GAUDEKER III.

— 783 —

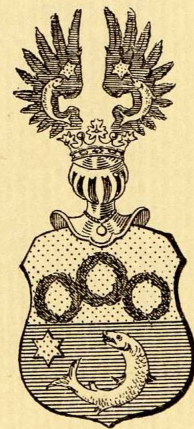
GAWŁOWSKI, cz. *Ostoja* odm.

— 784 —

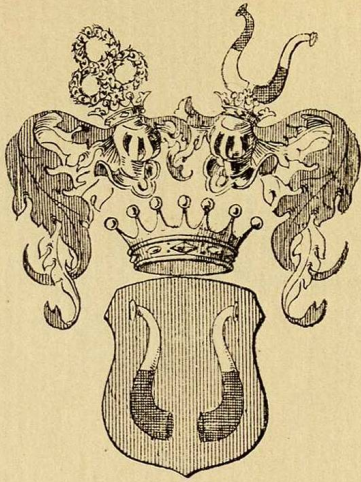
GAWRON I, (*Gaffron*) cz. *Rogala* odm.

— 785 —

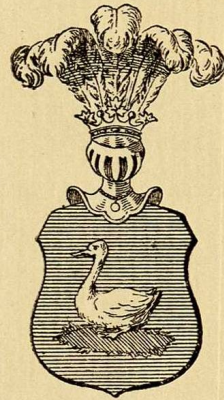
GAWRON II.

— 786 —

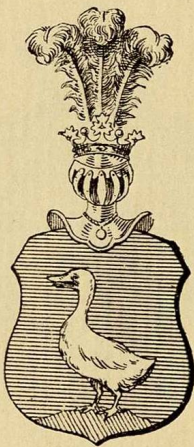
GAWRON III Baron.

— 787 —

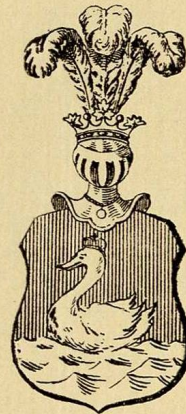
GAŠKA I, Budzisz, Paparona.

— 788 —

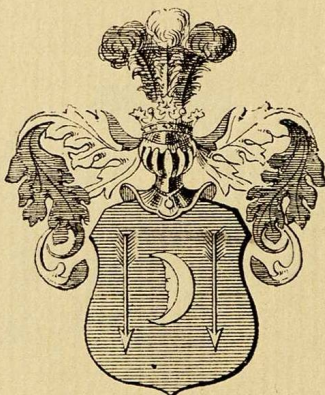
GAŠKA II.

— 789 —

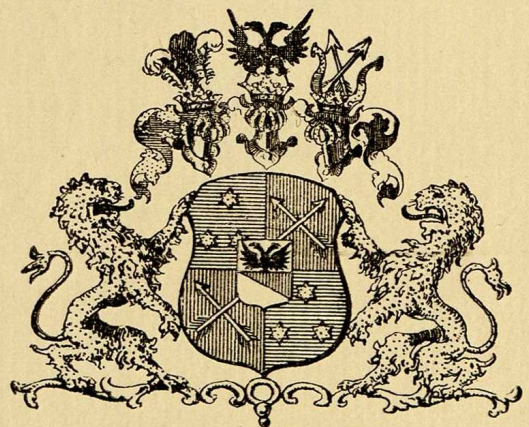
GAŠKA III.

— 790 —

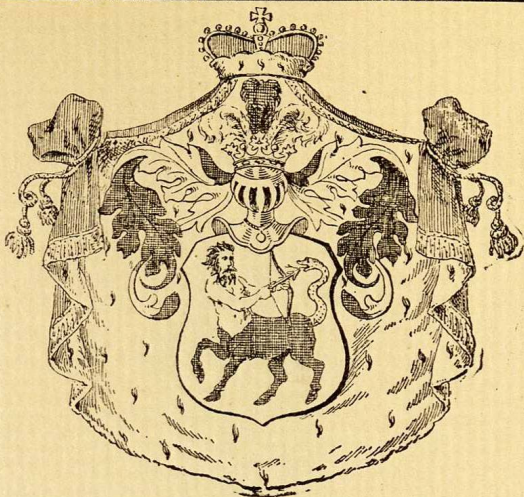
GEBEL.

— 791 —

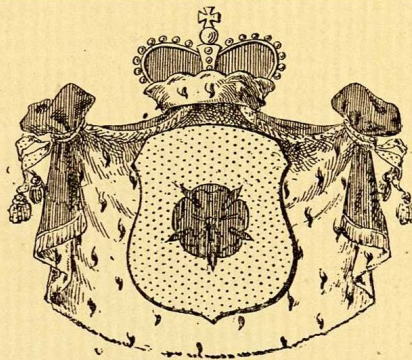
GEBLER Baron.

— 792 —

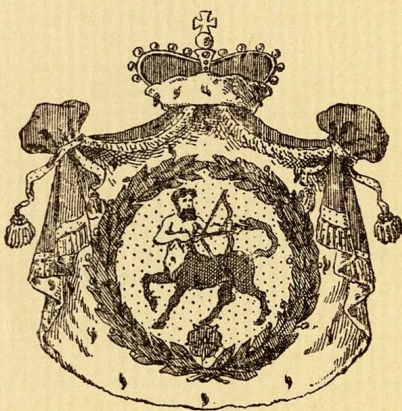
GEDROIC I, Książę cz. Hipocentaur odm.

— 793 —

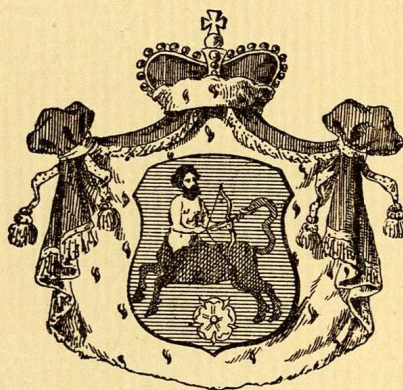
GEDROIC II, Książę cz. Róża odm.

— 794 —

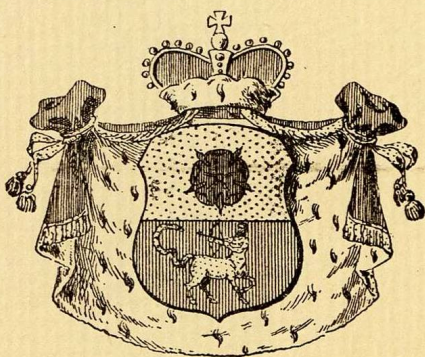
GEDROIC III Książę cz. Hipocentaur i Róża.

— 795 —

GEDROIC IV Książę cz. Hipocentaur i Róża odm.

— 796 —

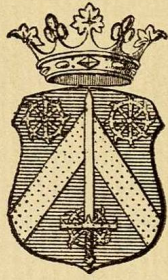
GEDROIC V Książę cz. Hipocentaur i Róża odm.

— 797 —

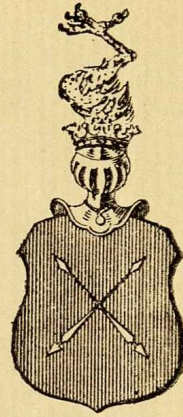
GENDERYCH.

— 798 —

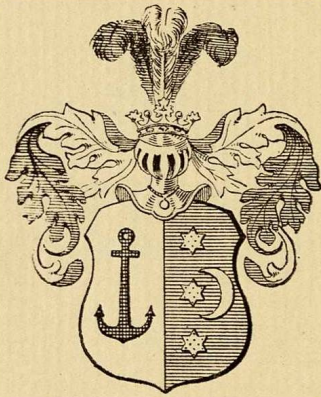
GENTILS DE LANGALERIE.

— 799 —

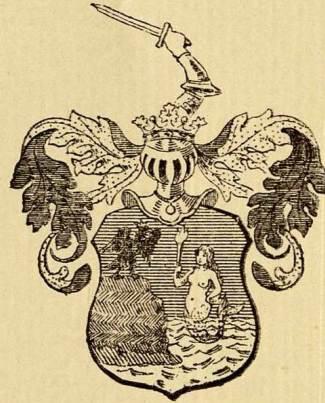
GEOMETER cz. Jelita Franka.

— 800 —

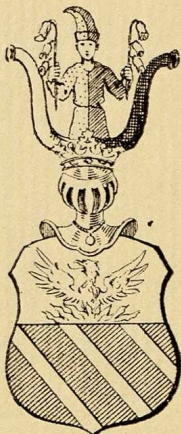
GEPPERT.

— 801 —

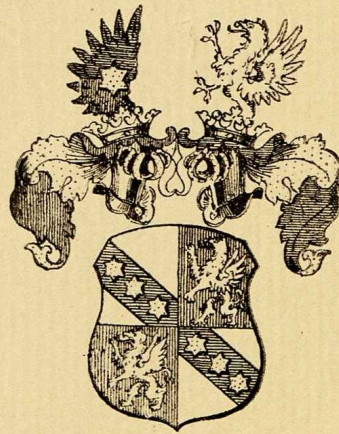
GERBER.

— 802 —

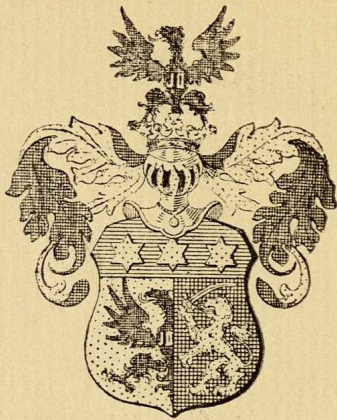
GERET.

— 803 —

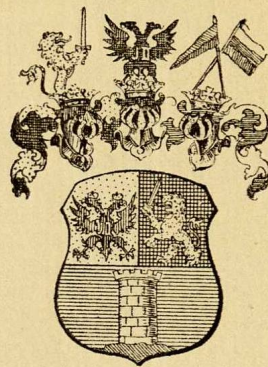
GERING.

— 804 —

GERINGER I.

— 805 —

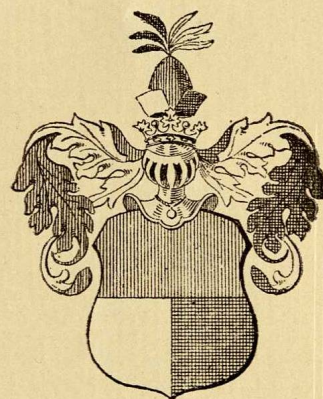
GERINGER Baron II.

— 806 —

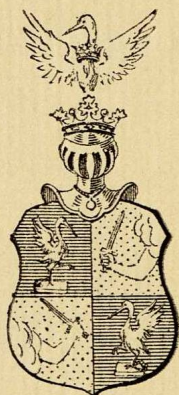
GERNE (*Goerne*).

— 807 —

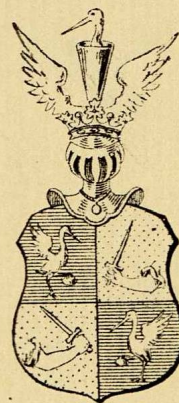
GERSZTORF, Gierstorf, (*Gersdorf*).

— 808 —

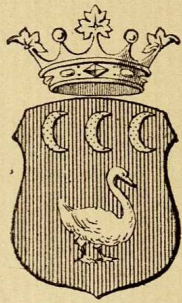
GESZAW I, (*Geschaw*).

— 809 —

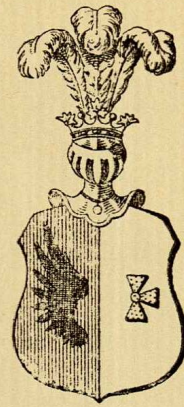
GESZAW II.

— 810 —

GIEDGOWD cz. Łabędź odm.

— 811 —

GIEJSZ, Gieysz.

— 812 —

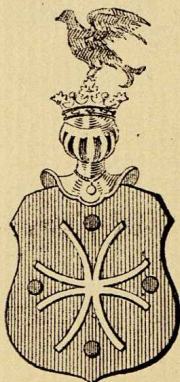
GIEJSZTOR, Gieysztor.

— 813 —

GIELGUD, Gelgud cz. Działosza odm.

— 814 —

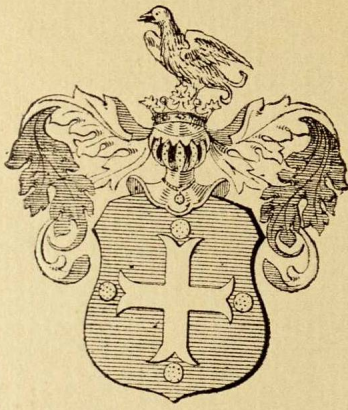
GIERALT, Gerald, Osmioróg, Osmarog.

— 815 —

GIERALTOWSKI cz. Jastrząb odm.

— 816 —

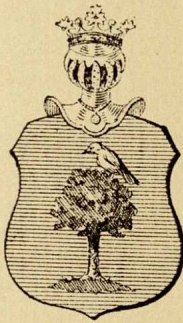
GIERCZYŃSKI cz. Gieralt odm.

— 817 —

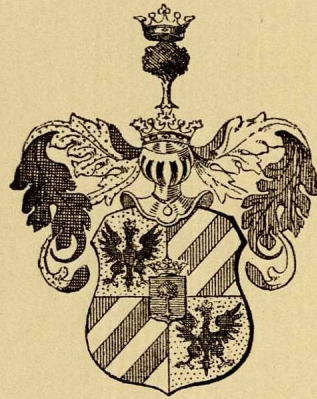
GIERSZT, (*Görst, Goerscht*).

— 818 —

GIGIOTI, (*Ghigiotti*).

— 819 —

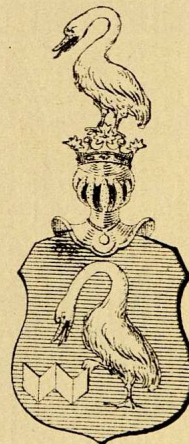
GINTER, (*Gintter, Günther*).

— 820 —

GINWILL.

— 821 —

GIRSKI I cz. Łabędź odm.

— 822 —

GIRSKI II.

— 823 —

GISLANZONI, (*Ghislanzoni*).

— 824 —

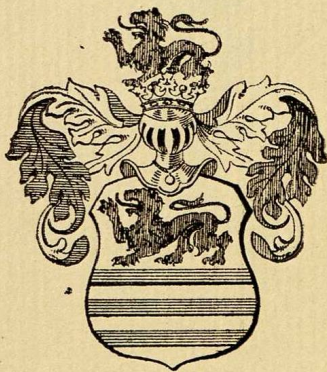
GISSA I, Giza (*Giesse*).

— 825 —

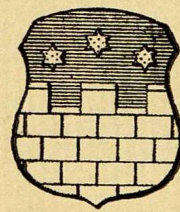
GISSA II.

— 826 —

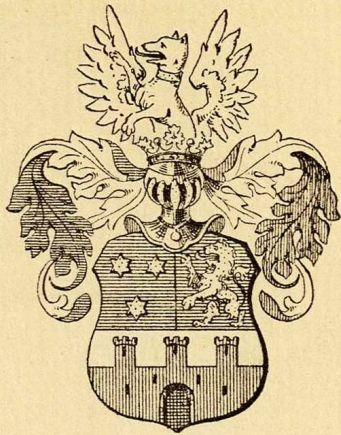
GISSA III.

— 827 —

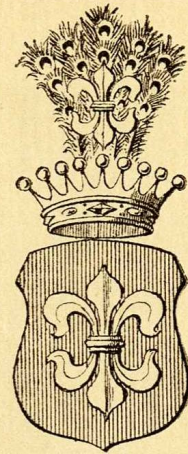
GISSA IV.

— 828 —

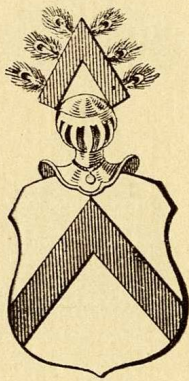
GISSA V, (*Giesche, Gische*).

— 829 —

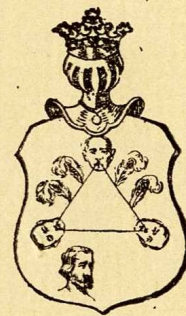
GIŻYCKI Hrabia cz. Gozdawa odm.

— 830 —

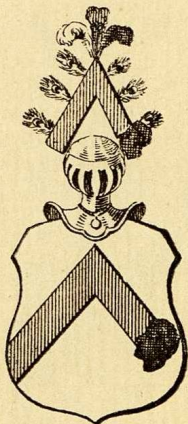
GLASENAP I, (*Glasenapp*).

— 831 —

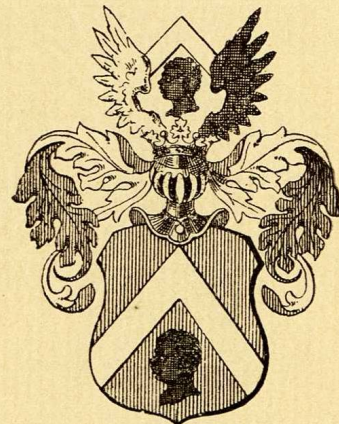
GLASENAP II.

— 832 —

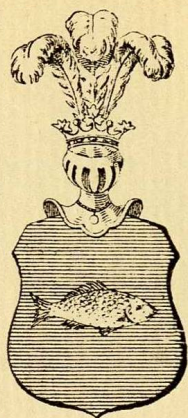
GLASENAP III.

— 833 —

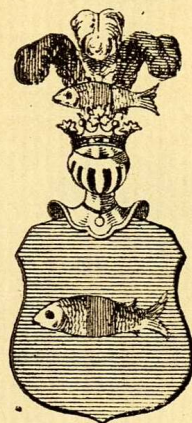
GLASENAP IV.

— 834 —

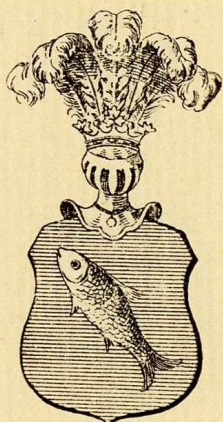
GLAUBICZ I, (*Glaubitcz, Glubos, Gloubos*).

— 835 —

GLAUBICZ II.

— 836 —

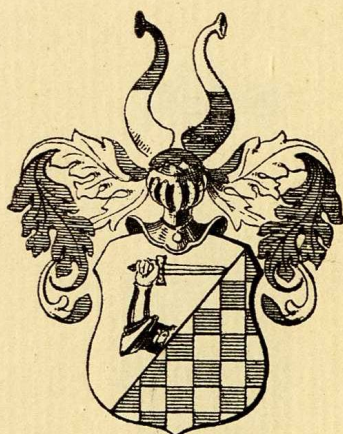
GLAUBICZ III.

— 837 —

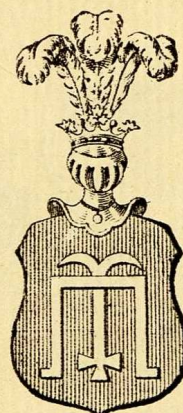
GLAUSNAF I, (*Glasoff, Glasow*).

— 838 —

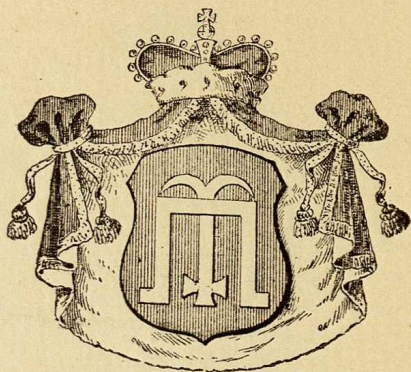
GLAUSNAF II.

— 839 —

GLIŃSKI I, Hliński.

— 840 —

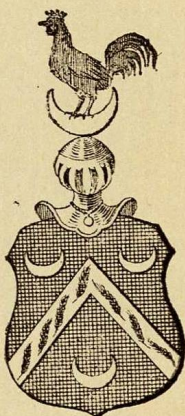
GLIŃSKI II, Książ.

— 841 —

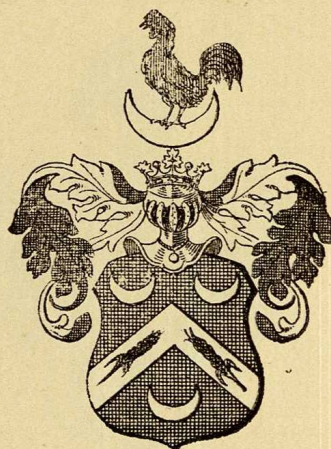
GLISZCZYŃSKI, Głyszczyński cz. Jastrzębiec odm.

— 842 —

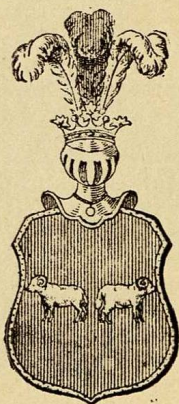
GLOWER I.

— 843 —

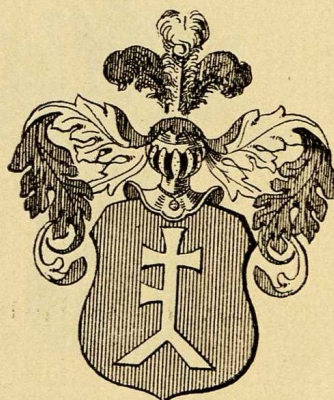
GLOWER II.

— 844 —

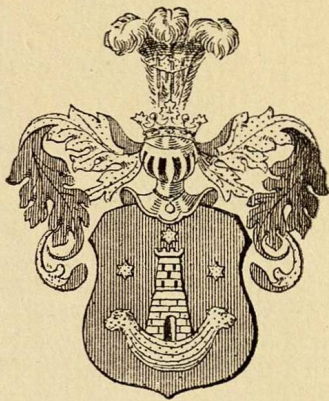
GŁOSKÓW.

— 845 —

GNADKOWSKI, Gniadcowski, cz. Prus I odm.

— 846 —

GNIAZDOWA.

— 847 —

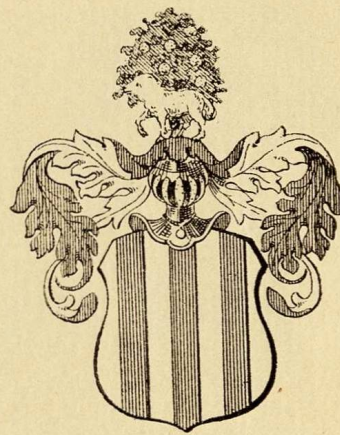
GNIESZAWA.

— 848 —

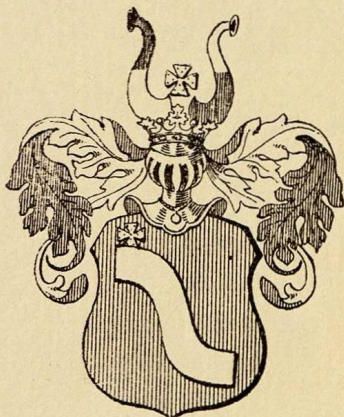
GNIEWOSZ cz. Gryf z książką.

— 849 —

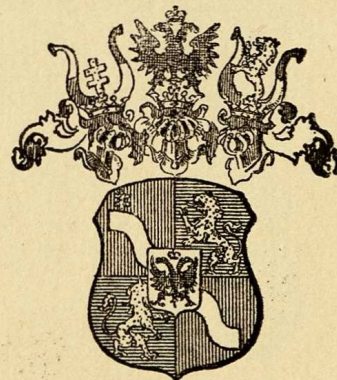
GOCZ, (*Gotsch, Gödsch*).

— 850 —

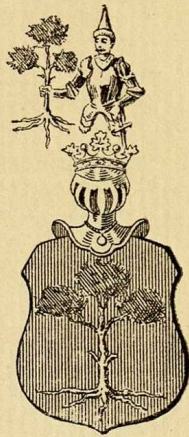
GOCZALKOWSKI cz. Szreniawa odm.

— 851 —

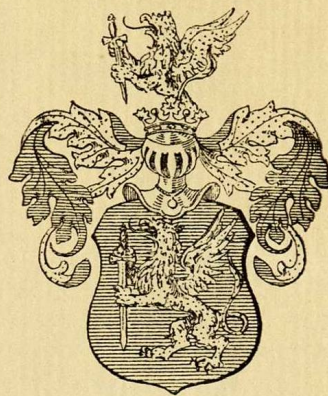
GOCZALKOWSKI II.'

— 852 —

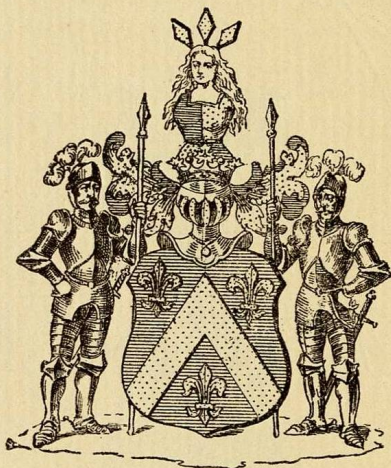
GODZIEMBA, Godziąba, Godzięby.

— 853 —

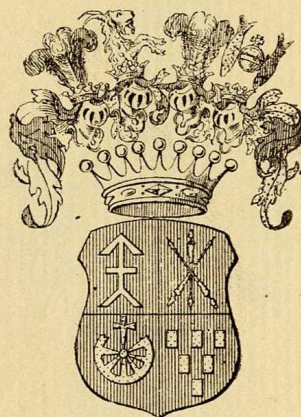
GODZISŁAW-GRYF.

— 854 —

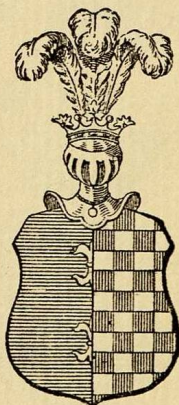
GOLC, Golcz, Gulcz, (*Golt, Goltz*).

— 855 —

GOLEJEWSKI Hr. cz. Kościeszka odm.

— 856 —

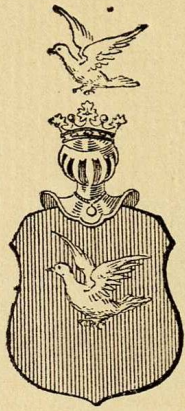
GOLIŃSKI cz. Zabawa odm.

— 857 —

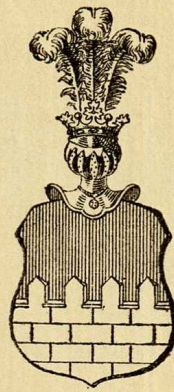
GOLSKI cz. Rola odm.

— 858 —

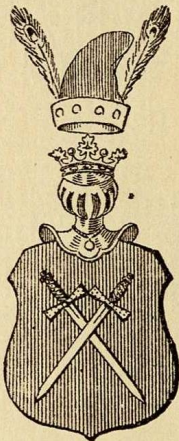
GOŁĄB, Wenedyger, (*Columba Alba, Venetus*).

— 859 —

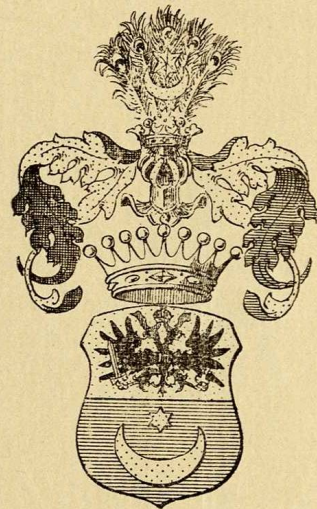
GOŁEMBIOWSKI.

— 860 —

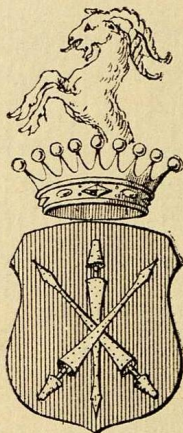
GOŁOCKI cz. Pielesz odm.

— 861 —

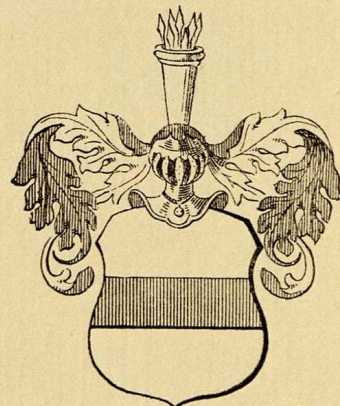
GOŁUCHOWSKI Hrabia cz. Leliwa odm.

— 862 —

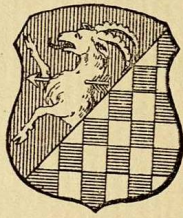
GOMOLIŃSKI Hrabia cz. Jelita odm.

— 863 —

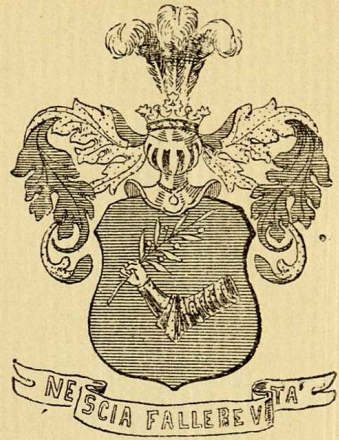
GONCZ I, Gonsz, Gącz, (*Gonsch*).

— 864 —

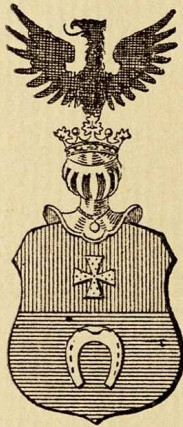
GONCZ II.

— 865 —

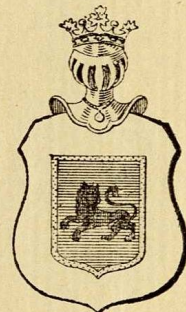
GORAWIN.

— 866 —

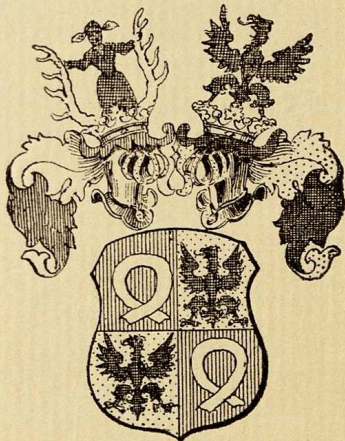
GORCZYŃSKI.

— 867 —

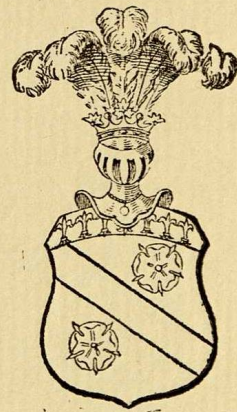
GORDON Margrabia.

— 868 —

GORZEŃSKI Ostroróg Hrabia cz. Nałęcz odm.

— 869 —

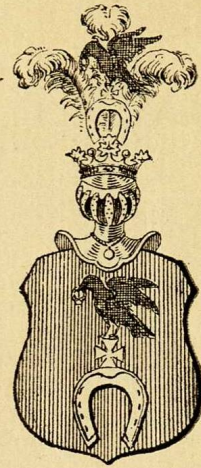
GORZI.

— 870 —

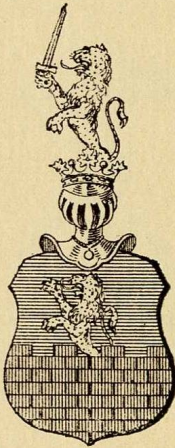
GOSEN, (*Goes Gôs*).

— 871 —

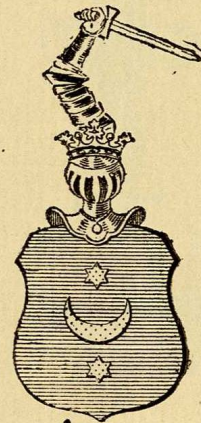
GOSIEWSKI, cz. *Śtepowron* odm.

— 872 —

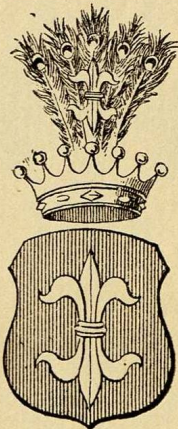
GOSKI, cz. *Prawdzie* odm.

— 873 —

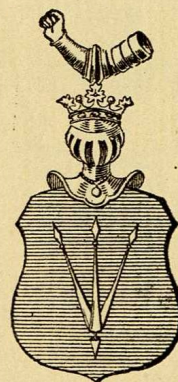
GOSTKOWSKI cz. *Drzewica* odm.

— 874 —

GOSTKOWSKI Baron cz. *Gozdawa* odm.

— 875 —

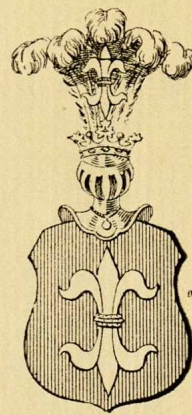
GOSZYŃSKI.

— 876 —

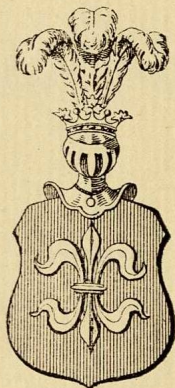
GOZDAWA I, Gozdowa, Gzdow, Gozdzie.

— 877 —

GOZDAWA II.

— 878 —

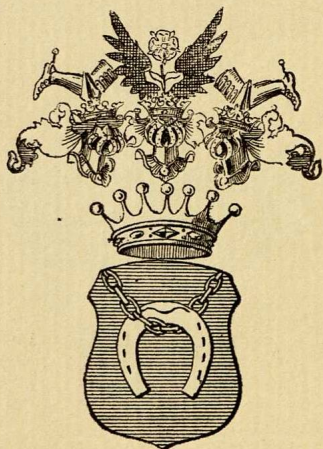
GOZDAWA III.

— 879 —

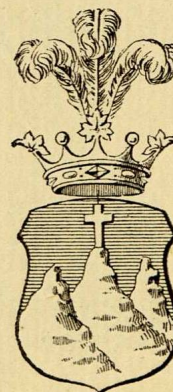
GOZDAWA IV.

— 880 —

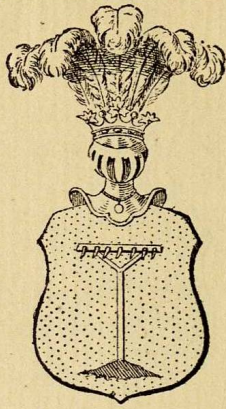
GÓRSKI, Baron.

— 881 —

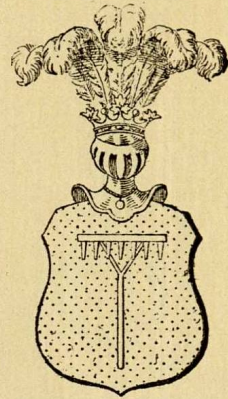
GÓRY.

— 882 —

GRABIE, Graby, Grabia, Kocina, Chlewiotki.

— 883 —

GRABIE II.

— 884 —

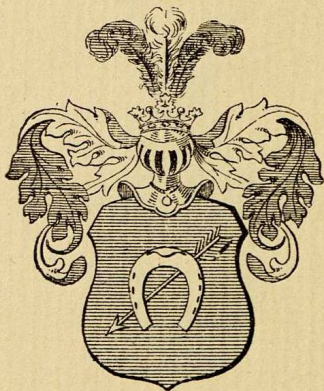
GRABIE III.

— 885 —

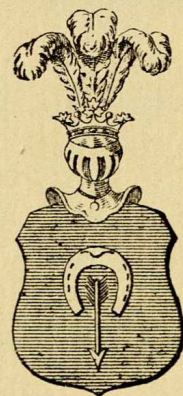
GRABOWIEC.

— 886 —

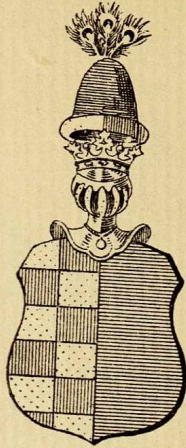
GRABOWSKI I cz. Podkowa odm.

— 887 —

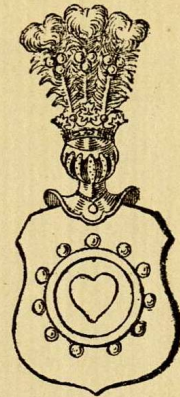
GRABOWSKI II cz. Dołęga III odm.

— 888 —

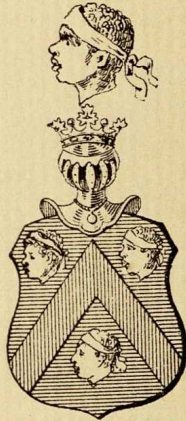
GRABOWSKI III cz. Zabawa odm.

— 889 —

GRABOWSKI IV.

— 890 —

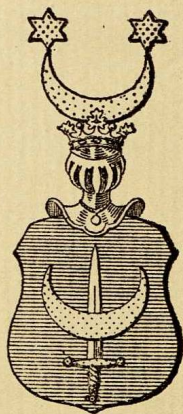
GRABOWSKI V.

— 891 —

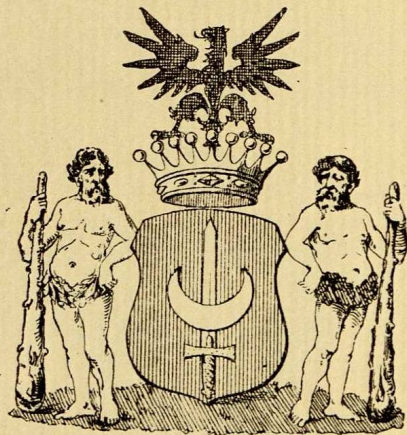
GRABOWSKI VI.

— 892 —

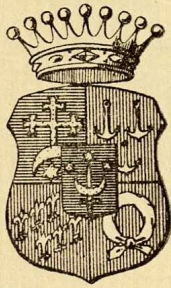
GRABOWSKI VII.

— 893 —

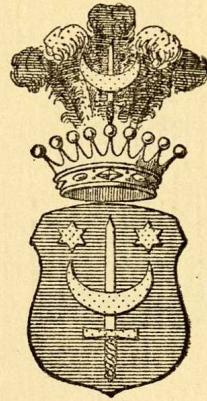
GRABOWSKI-Gecendorf VIII Hrabia.

— 894 —

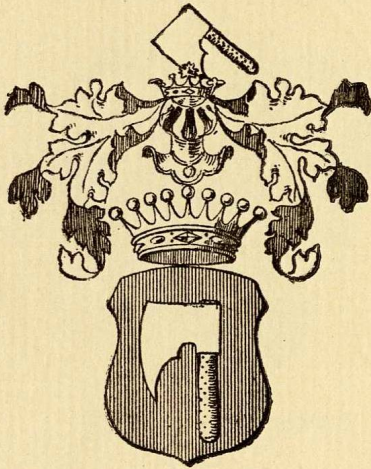
GRABOWSKI-Gecendorf IX.

— 895 —

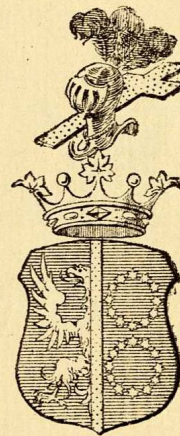
GRABOWSKI X.

— 896 —

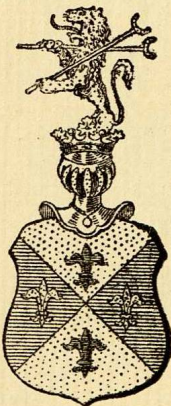
GRABOWSKI XI.

— 897 —

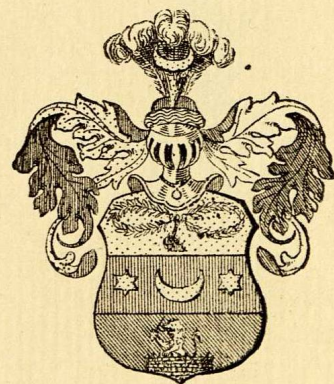
GRAEFE.

— 898 —

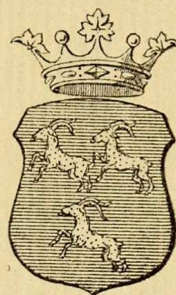
GRALAT, (*Gralath*).

— 899 —

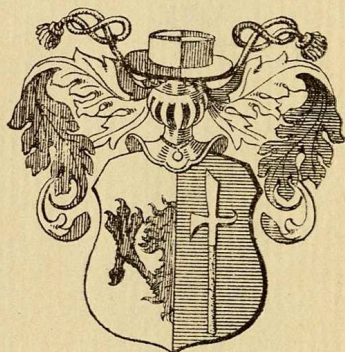
GRAMLICH, (*Grammlich*).

— 900 —

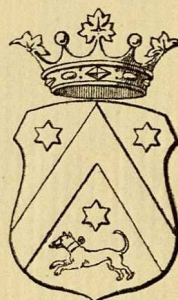
DE LA GRANŽ, (*de la Grange*).

— 901 —

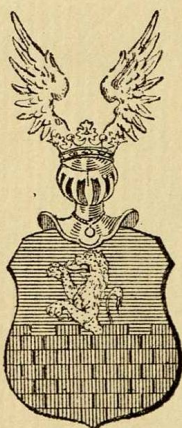
GREBEN, (*Groeben*).

— 902 —

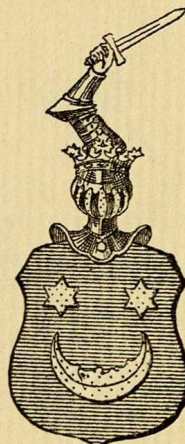
GREGORSKI.

— 903 —

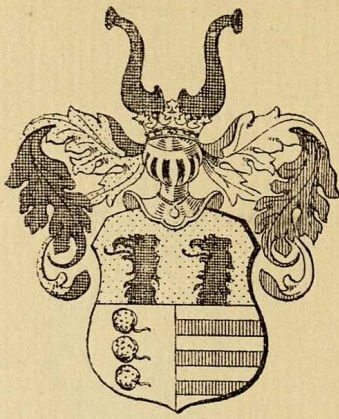
GREK cz. Prawdzic odm.

— 904 —

GRELA.

— 905 —

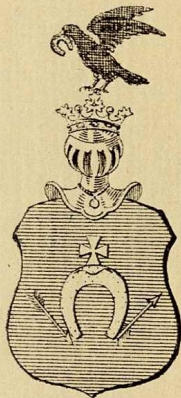
GRETZ I, Gręzowski.

— 906 —

GRETZ II.

— 907 —

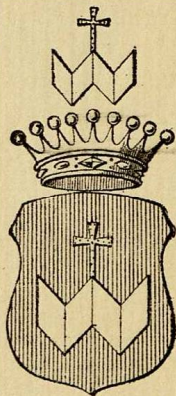
GRĘBECKI cz. Jastrzębiec odm.

— 908 —

GRISHEIM, (*Griessheim*).

— 909 —

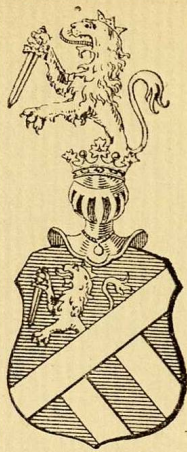
GROCHOLSKI Hrabia cz. Syrokomla odm.

— 910 —

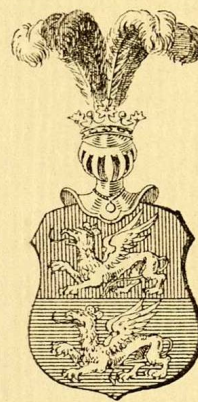
GRODEK I, (*Groddeck*).

— 911 —

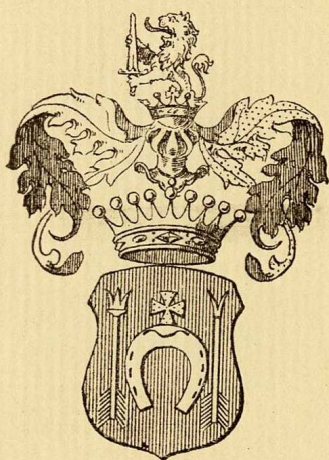
GRODEK II.

— 912 —

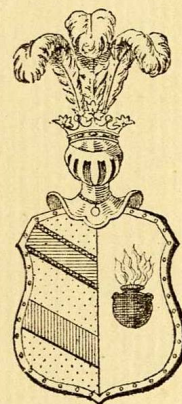
GRODECKI.

— 913 —

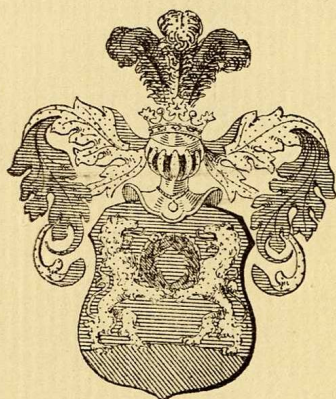
GRODZICKI Hrabia cz. Łada odm.

— 914 —

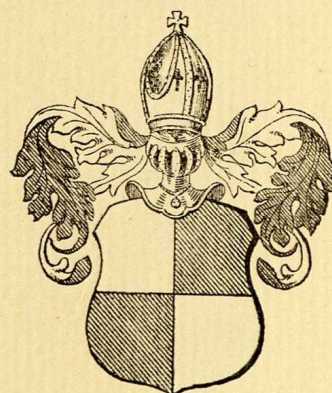
GROMIEC.

— 915 —

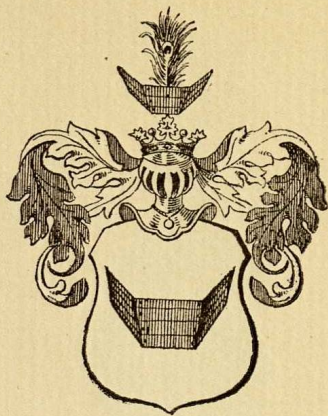
GROS, (*Gross*).

— 916 —

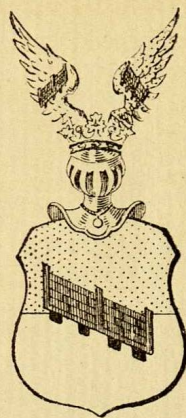
GROTE

— 917 —

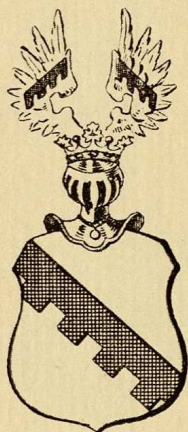
GROTOWSKI.

— 918 —

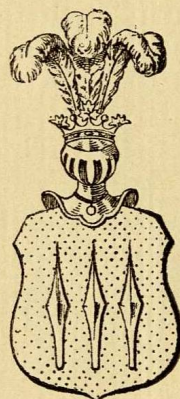
GROTUS I, (*Grothius, Grothaus*).

— 919 —

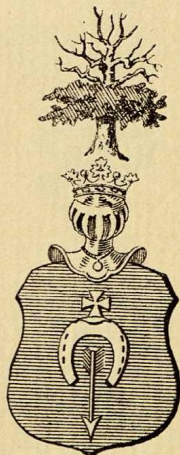
GROTUS II.

— 920 —

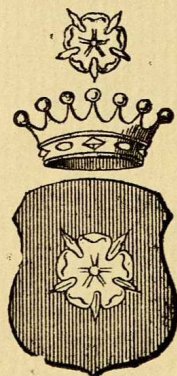
GROTY.

— 921 —

GRUMWALT (*Grumwalth*) cz. Dołęga odm.

— 922 —

GRUSZCZYŃSKI Baron cz. Poraj odm.

— 923 —

GRYF I cz. Swoboda, Swieboda.

— 924 —

GRYF II.

— 925 —

GRYF III.

— 926 —

GRYF IV.

— 927 —

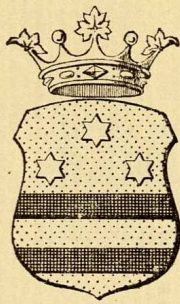
GRYF V.

— 928 —

GRYFORÓŻ.

— 929 —

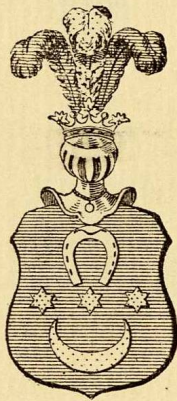
GRYZEWICZ.

— 930 —

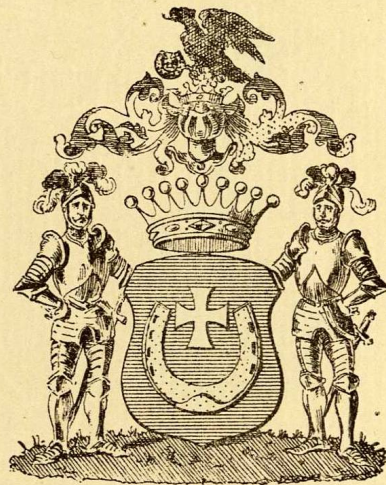
GRYZIMA, Gryżyna.

— 931 —

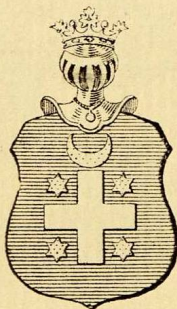
GRZEBIŃSKI.

— 932 —

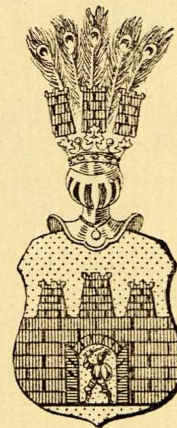
GRZEBSKI Hrabia cz. Jastrzębiec odm.

— 933 —

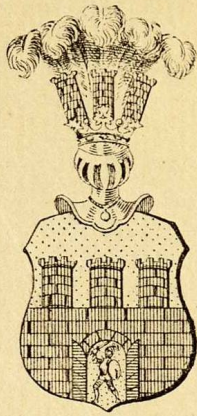
GRZYBOWSKI.

— 934 —

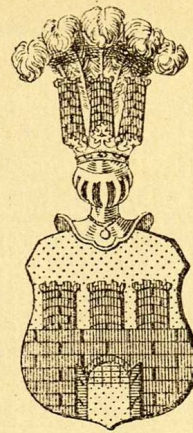
GRZYMAŁA I cz. Odwaga.

— 935 —

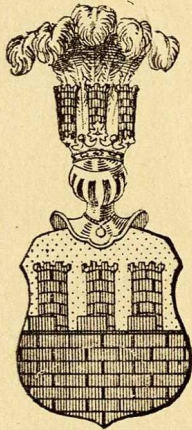
GRZYMAŁA II.

— 936 —

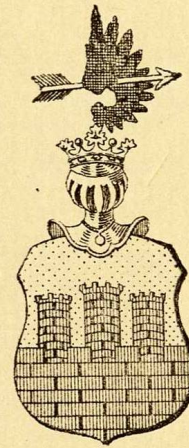
GRZYMAŁA III.

— 937 —

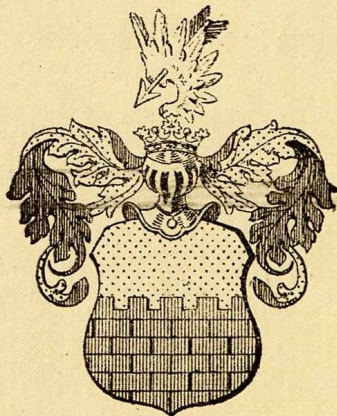
GRZYMAŁA IV.

— 938 —

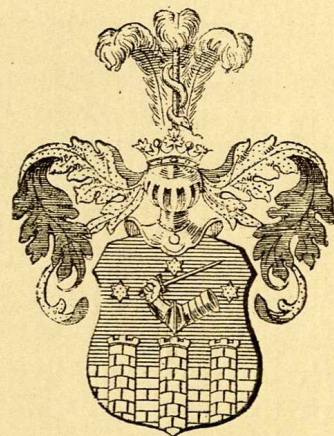
GRZYMAŁA V.

— 939 —

GRZYMAŁA VI.

— 940 —

GUBENA.

— 941 —

Podajemy herb Fritschów saskich, którym Heroldya Królestwa Polskiego przypisała herb Fritschów z Palatynatu. *Sieb. II 2. 2, II. 7. 9 i III. 1. 52 porówn. z Her. Kr. Pol.*

FRYDHUBER, (*Friedhuber*). — Na tarczy w jednej trzeciej od góry ściętej w polu I złotem — pół orła czarnego, w II dolnym na zielonej murawie trójszczytowa góra z otworem czarnym obramowanym złotem na środku i z trzynastu drzewkami rzędem na szczytach po sobie idącymi. Nad tarczą dwa hełmy w koronach, w pierwszym pół orła czarnego w lewo — labry czarne podbite złotem, w drugim między dwiema trąbami nawpół srebrnymi i błękitnymi otwór kopalni — labry błękitne podbite złotem. Herb nadany Antoniemu Friedhuberowi, urzędnikowi w kopalniach solnych w Wieliczce z przydomkiem von Grubenthal r. 1794. *Hef.; Bork.*

FRYZE I, (*Friese*). — Na tarczy dwudzielnej w polu I ściętym, od góry złotem—podwójna lilia błękitna, od dołu zaś srebrnem—ukoronowana brodata głowa, w II zielonem — olbrzym —zielonym wieńcem przepasany, w prawej ręce dzidę ostrzem w ziemię, lewą na biodrze opartą trzymający. Nad hełmem korona. Herb rodziny pochodzenia mieszczańskiego warszawskiego, z której Antoni Friese, miles aureatus, jeneralny kontroler mennic królewskich za gorliwość w służbie przez Stanisława Augusta króla polskiego, do godności szlacheckiej w r. 1768 wyniesiony. *Her. Kr. Pol.; Bork.; Pol.*

FRYZE II Hrabia. — Na tarczy dwudzielnej w polu I linią lewo-ukośną przedzielonem od góry złotem—lilia błękitna, od dołu zaś srebrnem—ukoronowana głowa brodata w profilu, z białym kołnierzem wyłożonym na szyi, w polu II błękitnem—olbrzym przepasany zielonym wieńcem, prawą ręką maczugę na ziemi, lewą na biodrze opartą trzymający. Nad tarczą korona hrabiowska. *Hef.*

FUKS I, (*Fuchs*). — W polu złotem lis czerwony wspięty. Nad hełmem w czapce czerwonej z wyłogiem gronostajowym lis czerwony siedzący z podniesioną łapą prawą. Labry czerwone podbite złotem. Stara rodzina niemiecka w Gdańsku — nobilitowana w Polsee r. 1520; tytuł baronowski pruski według Siebmachera otrzymali r. 1701, hrabiowski zaś austriacki w r. 1706 według Rietstapa i Polaczka. *Sieb. VI. 4. i VI. 8, III. 49; Bork.; Pol.*

FUKS II. — W polu złotem lis czerwony wspięty w lewo. Nad hełmem na czapce czerwonej z wyłogiem białym—lis siedzący w lewo. Labry czerwone podbite złotem. *Sieb. VI. 8. I. 24.*

FUKS III. — Na tarczy dwudzielnej w polu I złotem — pół ukoronowanego orła czarnego, w II błękitnem — wspięty lis biały. Nad hełmem w koronie między dwoma skrzydłami czarnymi pół wspiętego lisa białego w lewo. Labry błękitne podbite złotem. *Sieb. VI. 4. 14.*

FUKS Baron. — Na tarczy pięciodzielnej obramowanej złotem w polach I i IV złotych — pół ukoronowanego orła czarnego, w II i III błękitnych—lis biały wspięty, (w II w prawo, a w III w lewo głową odwrócony), w V zaś srebrnem—gałązka dębowa o trzech liściach z gałązką palmową ukośnie skrzyżowane i przewiązane wstęgą złotą. Nad baronowską koroną dwa hełmy ukoronowane: nad pierwszym gałązka o trzech liściach dębowych z gałązką palmową ukośnie skrzyżowane i przewiązane wstęgą złotą, nad drugim między dwoma czarnymi skrzydłami pół lisa z głową zwróconą w lewo. Labry z prawej strony zielone podbite srebrem, a z lewej czarne podbite złotem. *Sieb. VI. 4. 14 i VII. 2. 18.*

FUENGIROLA. — W polu czerwonym w czarnej bramie baszty kamiennej sześciobocznej z blankami i po trzy okna w rząd z każdego boku mającej, lew złoty z mieczem w prawej łapie. Labry czerwone podbite złotem. Nadany 2 Kwietnia r. 1844 Franciszkowi Młokosiewiczowi, b. radcy komisji centralnej likwidacyjnej, przez Mikołaja I, Cesarza Rosyjskiego i Króla Polskiego. Herb ten przypomina walczność Młokosiewicza, ówczesnego pułkownika legionów w obronie twierdzy Fuengirola w Hiszpanii. *Her. Kr. Pol.*

FURSTENBERG I, (*Fürstenberg*). — W polu złotem dwa poprzeczne pasy czerwone jeden pod drugim. Nad hełmem w koronie dwa pióra bażancie złote z dwoma pasami czerwonymi poprzecznymi. Labry czerwone podbite złotem. Rodzina mylnie od hrabiów Oldenburskich wy-

wodząca się (pisze heraldyk Gritzner w Siebmacherze), raczej w Westfalii od majątku Furstenberg imię biorąca, gdzie w r. 1801, jako starostowie zamku hrabiego N. Oldenburga, występuje z herbem swoich panów;—w XVI stuleciu z Krzyżakami do Inflant, później do Kurlandyi przeniosła się. *Sieb. III. 11. 99.*

FURSTENBERG II.—Na tarczy czterodzielnej, w polach złotych I i IV — dwa pasy poprzeczne czerwone jeden pod drugim, w II i III — dwa pasy czerwone pionowe równoległe. Nad tarczą dwa hełmy ukoronowane; nad pierwszym dwa pióra złote z dwoma poprzecznymi pasami czerwonymi, nad drugim — dwie trąby złote z listkiem dębowym w wylotach. Labry czerwone podbite złotem. Herb linii, która otrzymała tytuł baronowski świętego państwa rzymskiego w r. 1660 (według niektórych 1640) a tytuł hrabiowski 1840. *Sieb. III. 1. 8. 53. VI. 7. 2.; Bork.; Pol.*

GABLENIEC I, (Gabelentz). — W polu czerwonym—trójząb żelazny. Nad hełmem bez korony dwa skrzydła szare. Rodzina niemiecka von der Gabelentz na Pomorzu, w Prusiech, w Saksonii i na Szląsku osiadła, w XIII już stuleciu kwitnąca, (której nie należy za Polaczkim i Rietstapem mięszać z rodziną Gabelentz, w tychże samych prowincjach również osiadła ale innego pochodzenia, używającą dwóch trójząbów w herbie) i która w r. 1835 otrzymała od księcia Kobursko-Gotajskiego tytuł baronowski. *Ms. o fam. prus.; Nies.; Sieb. II. 3, III. 2, VI. 4, VI. 9; Bork.; Pol.*

GABLENIEC II. — W polu srebrnym na klinie czerwonym o łukowatych ramionach do góry obróconych—srebrny trójząb. Nad hełmem w koronie dwa skrzydła czerwono srebrne barkami w prawo. Odmiana poprzedniego. Zapomniano dodać godło według Siebmachera: VIRTUTIS GLORIA MEA SPES, według Rietstapa: VIRTUTIS GLORIA MERCES. *Sieb. III. 2. 179; Riet.*

GABLENIEC III. — W polu srebrnym na klinie czerwonym o łukowatych ramionach do góry obróconych—srebrne widły dwuzębne. Nad hełmem dwoje skrzydeł w połowie czerwonych u góry, srebrnych u dołu, barkami do siebie. Labry czerwone podbite srebrem. Odmiana poprzedniego. *Sieb. VI. 4. 14.*

GADON cz. Zawadyniec odm. — W polu błękitnym między czterema srebrnymi liliami (po rogach tarczy) — pień o czterech sękach po dwu z każdej strony. Nad hełmem w koronie pół lwa. Rodzina w Inflantach i na Żmudzi w XVI stuleciu osiadła — według Bleszczyńskiego w Encyklopedyi Orgelbranda — pochodzenia niemieckiego albo szwedzkiego—mają się pisać von Zehnfeld. Ani Gadonów ani Zehnfeldów nie znajdujemy w niemieckich źródłach; zauważyliśmy, że rodzina baronów Seefeldtów w Kurlandyi także ma gałąź w herbie. *Enc. T. IX, str 467.; Sieb. III. 11. 54.; Bork.; Pol.*

GAJEWSKI, Gajowski. — W polu błękitnym nad złotym półksiężycem trzy srebrne lilie — jedna i dwie między dwiema sześciopromiennymi gwiazdami. Nad hełmem w koronie ręka zbrojna z mieczem. Może odmiana h. Sas. *Z panegiryku z XVIII stulecia, będącego własnością p. Bisier.*

GAJL, (Gayl, Geill). — Na tarczy ściętej w polu górnym złotem — dwie róże czerwone grzędem obok siebie, w dolnym zaś błękitnym—lilia złota. Nad hełmem w koronie między barkami dwóch skrzydeł w górnej połowie złotych z dwiema różami, w dolnej połowie błękitnych lilia złota. Z nad Renu przeszli do Alzacyi i Kurlandyi. Uszlachceni w r. 1532, przez cesarza rzymskiego. Indygenat polski otrzymał Adam Gayll w r. 1775. Siebmacher III, 1. mylnie utrzymuje, że zostali baronami w Kurlandyi—w tomie poświęconym prowincjom nadbałtyckim III, 11. nie powtarza tego; według Rietstapa zostali baronami w Westfalii r. 1813 i potwierdzeni w Oldenburgu w r. 1842. *Vol. Leg. VIII. 296; Sieb. III. 1. 53, III. 2. 182, III. 11. 100.; Bork.; Pol.*

GAJSRUK (Gaisruck) Hrabia. — Na tarczy ściętej o sześciu polach i siódmym w środku (*sur le tout*) w I dwudzielnym z prawej błękitnym — róg bawoli srebrny z trzema takiemiż różami przy munsztuku u góry, z lewej zaś srebrnym — róg błękitny z trzema czerwonymi różami przy munsztuku, w II — na pagórku zielonym trzy lipowe listki, w III dwudzielnym z prawej błękitnym — trzy pasy srebrne prawo-ukośne, z lewej srebrnym — lew czarny, w IV błękitnym—trzy pasy srebrne prawo-ukośne, w V srebrnym — lew czarny, w VI srebrnym — na zielonym pagórku trzy listki lipowe — na środku w VII dwudzielnym z prawej błękitnym — róg

bawoli srebrny z trzema takiemiż różyczkami przy munsztuku, z lewej srebrnym — róg bawoli błękitny z trzema różyczkami czerwonymi przy munsztuku. Nad tarczą cztery hełmy w koronach; nad pierwszym — dwa rogi bawole z różami jak w tarczy, labry błękitne podbite srebrem; nad drugim — skrzydła barkami w lewo, labry czerwone podbite złotem; nad trzecim — spiczasty kapelusz srebrny z wyłogiem czarnym, koroną złotą i trzema czarnymi piórami strusie, labry błękitne podbite srebrem; nad czwartym — trzy pióra strusie, czarne między białymi; labry czarne podbite srebrem. Herb rodziny austriackiej, z której Jan hr. Gaisruck w r. 1795 otrzymał indygenat w Galicyi. *Riet.; Pocz. Szl. Gal.; Bork.; Pol.*

GALEN Galeni, (*Gahlen*). — W polu złotem trzy czerwone haki, dwa i jeden. Nad hełmem w koronie między skrzydłem złotem a czerwonym — dwa haki rzędem przy sobie. Labry czerwone podbite złotem. Rodzina z nad Renu, na początku XVI stulecia przybyła do Inflant, Kurlandyi. Wymieniony w Niesieckim Krzysztof Bernard von Gahlen z przydomkiem (genannt Halswig), był biskupem Monasteryńskim w 1680. Brat tegoż Henryk otrzymał w r. 1665 godność barona świętego państwa rzymskiego, Wilhelm zaś syn Henryka, jako podkomorzy Monasteryński, otrzymał w r. 1670 od cesarza rzymskiego udostojnienie herbu przez dodanie klucza złotego. Mylnie Kosiński mięsza Galenów z Biszpinkami. *Nies. III. 1. 9, — III. 2. 180, — III. 11. 12.; Nies.; Kos.; Bork.*

GALEN Hrabia. — Na tarczy czterodzielnej obramowanej złotem, w polach I i IV złotych — trzy czerwone haki, dwa i jeden, w II i III srebrnych, klucz złoty zębem w lewo do góry. Nad tarczą dwa hełmy ukoronowane, w pierwszym między skrzydłem złotem a czerwonym na małej tarczy złotej — dwa czerwone haki rzędem przy sobie; nad drugim ręka po za łokieć biała ubrana z kluczem złotym do góry z zębem. Labry czerwone podbite złotem. Herb hrabiowski rodziny von Galen z r. 1702, potwierdzony w Prusiech r. 1803 z dodaniem czarnego orła pruskiego po bokach tarczy. *Sieb. III. 1. 9 i III. 12. 2.*

GALERA. — Na tarczy pięciodzielnej, w polach I i IV srebrnych — dwugłowy orzeł czarny ukoronowany, w II i III czerwonych — mur kamienny z bramą otwartą i trzema wieżami, środkową wyższą, w V błękitnym — łódź z żaglem. Nad tarczą korona. Herb nadany uchwałą sejmu z r. 1768, dyplomem Stanisława Augusta, króla polskiego, Jerzemu i Józefowi Galerom z rodziny szlacheckiej włoskiej, około r. 1700 w Polsce osiadłej, w nagrodę własnych zasług tudzież przez ich ojca Jana Galerę dla kraju położonych, w r. 1789 potwierdzony. Biorą tytuł baronów. Część rodziny przeniosła się do Prus. *Her. Kr. Pol.; Metr. lit., 220. 376.; Sieb.; III. 2. 180; Bork.; Pol.*

GALICYN, Golicyn odm. — Na tarczy ściętej w polu górnym czerwonym — rycerz w zbroi na koniu z mieczem w prawej ręce, tarczą z lewej strony zasłonięty, w dolnym zaś dwudzielnym z prawej srebrnym na posadzce w szachownicę czarno-złotą dwa niedźwiedzie podtrzymujące dwa krzyże pielgrzymkie złote ukośnie złożone na tronie czerwonym i złotym, nad którym świecznik trójramienny, z lewej błękitnym — na środku krzyża srebrnego o ramionach rozdartych mała tarcza złota z orłem dwugłowym czarnym. Całość okrywa płaszcz i mitra. *Obszcs. Gerb.; Bork.*

GALECKI cz. Junosza odm. — W polu czerwonym baran srebrny. Nad hełmem w koronie ogon pawia. *Riet.*

GANCKE cz. Gaska odm. (*Gantzke, Ganske, Ganski*). — W polu czerwonym gęś srebrna. Nad hełmem półksiężyc złoty barkiem w lewo między dwiema sześciopromiennymi gwiazdami. Labry czerwone podbite srebrem. Rodzina kaszubska. — Mülverstedt u Siebmachera przypuszcza jedno pochodzenie z rodziną von Todt. *Sieb. VI. 9. 18.*

GANŚKOW, (*Gantzkwow, Gantzkwaw, Gantzke*). — Na tarczy lewo-ukośnie ściętej, w polu górnym srebrnym — pół czerwonego jednorożca, w dolnym szachownica czerwono-srebrna. Nad hełmem w koronie pół czerwonego jednorożca. Labry czerwone podbite srebrem. Rodzina pomorska, której gałąź osiadła we wschodnich prowincjach nadbałtyckich i na Litwie. Erdman Ganckow, chorąży derpski (którego Niesiecki zwie Hermanem Gansch albo Ganschoff), syn Ludwika i Maryi z Butlarów, w Kurlandyi osiadłych, w stopniu rotmistrza polskiego będąc, otrzymał 7 Września r. 1647, świadectwo szlacheckie. *Vol. Leg.; Nies.; Balt.; Wap.; Sieb. III. 11. 100 i VI. 18.*

Drobną różnicę w kolorach spostrzegliśmy u Siebmachera — raz jednorożec jest czerwony na srebrnym polu, drugi raz odwrotnie.

GARAPICH, Serpohrad. — Na tarczy ściętej w polu górnem czerwonym — dwa sierpy ostrzami do siebie, barkami do boków tarczy; w dolnem zaś srebrnym — na czarnym wzgórzu złoty zamek. Nad tarczą dwa helmy ukoronowane. Nad pierwszym między dwoma czarnymi skrzydłami sierp ostrzem w lewo, nad drugim trzy pióra strusie: białe między czerwonymi. Labry czerwone podbite srebrem. Michał Garapich, adwokat lwowski, członek stanów galicyjskich, otrzymał 30 Września r. 1811 godność szlachecką z przydomkiem z Siehelburga, od Franciszka I, cesarza austriackiego — indygenowany zaś r. 1818, przez sejm galicyjski. *Pocz. Ssl. Gal.; Hefn.; Riet.; Bork.; Pol.*

GARCZYŃSKI I. — W polu błękitnem — pod rogami złotego półksiężyca — srebrna strzała żelazcem do góry, między dwiema złotymi sześciopromiennymi gwiazdami. Nad hełmem w koronie cztery pióra strusie. Herb rodziny osiadłej w Prusiech zachodnich. Podług Niesieckiego, który barw nie podał, herb ten uważany był ze względu podobieństwa za odmianę herbu Sas, albo też za Cholewę, niewiadomo z jakiego tytułu. Niesiecki cytuje odmianę z kazania pogrzebowego t. z. panegiryku, z trzema piórami w hełmie przeszytymi strzałą; takimi są herby Łukawickich i Sereckich, które w swoim miejscu podamy. *Nies.; Her. Kr. Pol.; Bibl. warsz., Sierpień 1856 str. 365.*

GARCZYŃSKI II Hrabia. — W polu błękitnem — pod rogami złotego półksiężyca — strzała srebrna żelazcem do góry między dwiema ośmiopromiennymi gwiazdami. Nad koroną hrabiowską hełm ukoronowany nad którym cztery pióra strusie. Labry błękitno-srebrne. Jedna gałąź rodziny Garczyńskich otrzymała w r. 1839 tytuł hrabiowski pruski z przydomkiem von Rautenberg; wygasta w r. 1846. *Nies.; Sieb. III. 1. 9.; Gritz.-Hild.; Pol.*

GARTENBERG-SADOGÓRSKI Baron. — Na tarczy w polach I i IV srebrnych — naturalna góra skalista; w II i III złotych — drzewo palmowe zielone; w V zaś czarnem — krzyż srebrny. Nad koroną o sześciu palkach trzy helmy ukoronowane, nad pierwszym dwa skrzydła, nad drugim na trzech piórach strusich — krzyż srebrny, nad trzecim między rogami bawolemi górnik z młotem w prawej ręce, z lewą na biodrach opartą. Labry barwy niewiadomej. Gryfy podpierają tarczę. Indygenat nadany Mikołajowi Piotrowi Neugarden von Gartenberg, baronowi świętego państwa rzymskiego, dyrektorowi mennicy w Saksonii, który przybywszy r. 1765 do Polski, zorganizował mennicę naszą — indygenat otrzymał na sejmie r. 1788, z przydomkiem Sadogórski. — *Z medalu bitego za Stanisława Augusta, Króla Polskiego. Vol.-Leg. VII. f. 799.; Czapski, — Katalog monet 5383 i 3891.*

GASZYŃSKI Hrabia (*Gaschin*). — Na tarczy pięciodelnej w polu I błękitnem — lew złoty ukoronowany w lewo, w II złotem — orzeł błękitny ukoronowany, w III prawo-ukośnie linią zębatą ściętem od góry złotem, od dołu błękitnem, w IV błękitnem dwa kółka złote lewo-ukośnie jedno nad drugim. Na tarczy środkowej nakrytej książęcą koroną w polu czerwonym na srebrnym poprzecznym pasie — róża czerwona. Nad koroną hrabiowską trzy helmy ukoronowane, w pierwszym orzeł błękitny ukoronowany w lewo, w drugim ogon pawi, w trzecim lew złoty ukoronowany. Labry błękitne podbite złotem. Na Szlązku. *Nies.; Gritz.; Bork.*

GAUDEKER I, (*Gaudecker. Gutaker*). — W polu czerwonym trzy trąby srebrne, w gwiazdę wyłotami do siebie. Nad hełmem w koronie pół bawoła czarnego lub białego. Labry czerwone podbite srebrem. Bardzo stara rodzina wschodnio-pruska, szeroko rozrodzona w Prusiech, na Pomorzu i Szlązku *Nies.; Sieb. III. 2. 181, VI. 4. 15 i VI 8. III. 86.; Bork.; Pol.*

GAUDEKER II. — W polu srebrnym trzy czarne trąby oprawne w srebro, w gwiazdę wyłotami do siebie. Nad hełmem w koronie pół czarnego jelenia. Labry czarne podbite srebrem. Odmiana powyższego. *Sieb. VI. 8. III. 86.*

GAUDEKER III. — W polu srebrnym trzy czarne kroje, dwa i jeden, obsadami do siebie. Nad hełmem w koronie pół czarnego jelenia. Odmiana powyższych. *Sieb. III. 2. 181.*

GAWŁOWSKI cz. Ostoja odm. — W polu czerwonym między barkami dwóch złotych półksiężyców — miecz ostrzem prosto na dół. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie: złote między czerwonymi. Labry czerwone podbite złotem. Początek odmiany niewiadomy. *Sieb. VI. 8. II. 25.*

GAWRON I, (*Gaveron, Gaffron*) cz. Rogala odm. — W polu czerwonym dwa czarne (pierwotnie srebrne) bawole rogi rzędem, munsztukami do góry na boki. Nad hełmem w koronie trzy wieńce z pawich piór, jeden i dwa. Herb rodziny polskiego pochodzenia, w XIV wieku na Śląsku znany. *Sieb. III. 2. 179; Bork.*

GAWRON II. — Na tarczy ściętej w polu górnym złotem — trzy zielone wieńce stykające się, jeden nieco wyżej, dwa po bokach niżej, w polu zaś dolnym błękitnym — ryba w pałąk zgięta z gwiazdą sześciopromienną złotą na prawo naprzeciw głowy. Nad hełmem w koronie dwa skrzydła błękitne barkami do siebie na których ryba zgięta jak w tarczy z gwiazdą naprzeciw siebie. Herb ten zdaje się mieć styczność z poprzednim, jako wzięty z pieczęci któregoś Gawrona i zawierający charakterystyczne trzy wieńce — jednakowoż Siebmacher, z którego czerpiemy, nie znalazł o nim nigdzie wzmianki. *Sieb. III. 2. tekst.*

GAWRON Baron. — W polu czerwonym dwa rogi bawole pół srebrne i czarne. Nad koroną baronowską dwa hełmy. Nad pierwszym trzy wieńce z pawich piór, jedno i dwa; nad drugim dwa rogi bawole: czarno-srebrny i srebrno-czarny. Labry czerwone podbite srebrem. Herb rodziny Gaffron auf Kunern, wyniesionej w Październiku r. 1840 do godności baronowskiej w Prusiech. *Sieb. III. 1. 53 i III. 2. 179; Dorst.; Bork.; Pol.*

GASKA I, Budzisz, Paparona, Parta-Roma, Spyrn. — W polu błękitnym na murawie gęś biała siedząca (lub stojąca, cz. Gaska II). Nad hełmem w koronie pięć piór strusich. Bardzo stary herb polski. *Paprz.; Okol.; Biel.; Nies.; Sieb. IV. 14. 24.*

GASKA III. — W polu czerwonym na srebrnych falach — gęś ukoronowana. Nad hełmem trzy pióra strusie. Odmiana powyższych. *Sieb. IV. 14. 24.; Pol.*

GEBEL. — W polu błękitnym między dwiema strzałami, żeleźcami na dół — półksiężyc srebrny rogami w prawo. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie: białe między błękitnymi. Labry błękitne podbite srebrem. Antoni Aloizy Gebel, sekretarz okręgowy Stryjski, otrzymał w roku 1794 szlachectwo galicyjskie, z przydomkiem von Geburg. *Hefn.; Riet.; Bork.*

GBLER Baron. — Na tarczy pięciopolowej w polach I i IV błękitnych — trzy sześciopromienne gwiazdy złote, jedna i dwie; w II i III czerwonych — dwie strzały srebrne żeleźcami do góry ukośnie skrzyżowane, w V ściętym, od góry srebrnym — orzeł dwugłowy czarny, u dołu linią prawo-ukośną podzielonym — u góry poletko czerwone, u dołu srebrne. Nad tarczą trzy hełmy ukoronowane, w pierwszym — trzy pióra strusie: czerwone między białymi, w drugim — orzeł dwugłowy czarny, a w trzecim — między dwiema trąbami w połowie naprzemian złotymi i błękitnymi — dwie strzały żeleźcami do góry ukośnie skrzyżowane. Labry przy pierwszym błękitne podbite złotem — przy dwóch następnych czerwone podbite srebrem. Tobiasz Filip Gebler, z rodziny niemieckiej, nadworny wice-kanclerz, w r. 1763 — 68 otrzymał tytuł barona, w roku zaś 1786 ingygenat galicyjski od Józefa II, cesarza państwa rzymskiego. *Pocz. Szl. Gal.; Hefn. przyp.; Riet.; Pol.*

GEDROYĆ, Giedrojć, Gedroit', Gedroitski Książę cz. Hipocentaurus odm. — W polu srebrnym — hipocentaur, czarny w części końskiej, naturalny w ludzkiej, — strzela z łuku do własnego ogona w postaci złotego węża. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie: czarne między białymi. Labry czarne podbite srebrem. Całość okrywa — płaszcz książęcy i mitra. Według legendy litewskiej Gedroicowie mają pochodzić od bajecznego Dowszprunga, który w X wieku razem z Palemonem przybywszy na Litwę założył dynastję, a mianowicie od Giedrusa, jednego z potomków Dowszprunga. Ze względu na odrębne stanowisko swoje na Litwie Giedroicowie prawdopodobnie pochodzili od szczepu panującego. Pierwsza o nich wzmianka w r. 1399, kiedy wielki książę Witold sądził ich sprawę z biskupem wileńskim. *Stryj.; Kof.; Nies.; Sieb. I. 3. III. 161, — IV. 14. 53., podług dyplomu wydanego w cesarstwie rosyjskiem d. 3/15 Grudnia r. 1830; Wolff.; Bork.*

GEDROIC II cz. Róża odm. — W polu złotem — róża czerwona. Nad tarczą płaszcz i mitra. Kojalowicz pisze jakoby Gedroyciowie poważniejszy się z książętami Olszańskimi, jednego szczepu z nimi, herb wspólny Hipocentaur porzucili, a poczęli zażywać Różę, jako przez matki Różycom blizy. *Kojał.; Wolff.; Kos. II. 126.*

GEDROIC III.—W polu złotem otoczonym wieńcem laurowym—nad różą czerwona—hipocentaur brunatny z czarnymi kopytami w części końskiej, naturalny w ludzkiej, strzelający z łuku czerwonego do ogona własnego w postaci zielonego węża. Nad tarczą płaszcz i mitra. Ta forma herbu przyjęta została dopiero w bieżącym stuleciu. *Sieb. IV. 14. 53.; Kos. II. 126.*

GEDROIC IV. — W polu błękitnym nad różą białą — hipocentaur brunatny z czarnymi kopytami w części końskiej, naturalny w ludzkiej, ze złotego łuku srebrną strzałą mierzący do własnego ogona w postaci zielonego węża. Nad tarczą płaszcz i mitra książęca. Odmiana poprzedniego. *Sieb. IV. 14. 52.*

GEDROIC V. — Na tarczy ściętej w polu górnym złotem — róża czerwona, w dolnym czerwonym—hipocentaur złoty w lewo, strzelający do własnego ogona w postaci węża w prawo. Nad tarczą płaszcz książęcy i mitra. Odmiana niedawna. *Kos. III. 488.*

GENDERYCH, (Genderich). — W polu srebrnym drzewo bez korony o trzech przyciętych konarach, wypuszczających po gałązce zielonej, zahaczone z tyłu prawo-ukośną kotwicą srebrną. Nad hełmem zdobnym w dwa czarne skrzydła — w koronie ręka zbrojna z mieczem. Erazm, Henryk, Wilhelm Kacper i Jan bracia Genderich z przydomkiem de Haydes w r. 1540, według Herbarza Królestwa Polskiego (w 1569, według Piekosińskiego i metryki Koronnej 105 f. 83), przypuszczeni do przywileju szlachectwa polskiego, przez Zygmunta I, a przez Stefana Batorego w r. 1576 potwierdzeni; później gdy Józef de Haydes, potomek tej rodziny osiadł w Prusiech, przyznanem mu zostało w r. 1785 starodawne szlachectwo. *Her. Kr. Pol. Piek.*

GENTILS DE LANGALERIE. — W polu błękitnym pod krokwią złotą pomiędzy trzema złotymi kołami zębatami miecz ostrzem do góry do szczytu tarczy przez krokwie zachodzący. z rękojeściami w dolnym kole. Nad tarczą margrabiowska korona. Indygenat nadany de Langalerie'mu r. 1768. *Vol. Leg. VII. 799.; Riet.; Bork.*

GEOMETER cz. Jelita Franka.—W polu czerwonym—dwie srebrne kopie żelźcami do góry ukośnie skrzyżowane. Nad hełmem w koronie gryfia noga złota, stopą odwrócona do góry. Rodzina włoska di Franco, przezwana w Polsce Francuz, z której Piotr, geometra królewski. otrzymał za zezwoleniem Jana Zamoyskiego, kanclerza, powyższy herb a przytem nazwisko Konglaneński oraz indygenat w r. 1582 od króla polskiego Stefana. *Paprz.; Nies.; IV. 49.; Krzyż.; Piek.; Bork.; Pol.*

GEPPERT. — Na tarczy dwudzielnej w polu prawym srebrnym — kotwica czarna, w polu lewym błękitnym — trzy gwiazdy sześciopromienne złote jedna pod drugą; środkową obejmuje półksiężyc srebrny rogami w prawo. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie: białe między błękitnymi. Labry błękitne podbite srebrem. Józef Geppert, lekarz przy kopalniach solnych w Wieliczce, otrzymał szlachectwo dziedziczne wraz z herbem w r. 1789 od Józefa II, cesarza rzymskiego, króla Galicyi i Lodomeryi, panującego w tej części kraju, która później do Królestwa Kongresowego przyłączoną została. *Pocz Szl. Gal.; Her. Kr. Pol.; Hefn.; Bork.; Pol.*

GERBER. — W polu błękitnym—naprzeciw skały naturalnej o zielonym podnóżku w falach srebrnych zanurzonej, z czarnym ukoronowanym orłem na szczycie w lewo obróconym — syrena z pochodnią w prawej, z lewą opartą na biodrze. Nad hełmem w koronie ręka zbrojna z mieczem w lewo. Labry błękitne podbite złotem. Gotlib Gerber, lekarz i radca nadworny królewski otrzymał w r. 1790 godność szlachecką od Cesarza rzymskiego. *Sieb. III. 2. 183.; Małach.; Pol.*

GERET — Na tarczy ściętej, w polu górnym srebrnym — feniks w płomieniach, w dolnym purpurowym—trzy pasy srebrne prawo-ukośne równoległe. Nad hełmem w koronie mię-

dzy rogiem srebrnym a czarnym — mąż w czapce czubatej, przez pół na prawo złoty, na lewo purpurowy, w każdym ręku gałązkę o trzech dzwoneczkach trzymający. Herb nadany urodzonemu Samuelowi Ludgerowi Geretowi, syndykowi toruńskiemu, indygenowanemu w r. 1775. *Według ex libris'u w zbiorze pana Wittyga, numizmatyka. Vol. Leg. VIII. 300.; Bork.; Pol.*

GERING. — Na tarczy czterodzielnej w polach I i IV srebrnych — pas błękitny prawo-ukosny z trzema gwiazdami sześciopromiennymi złotymi, w II i III czerwonych — gryf srebrny. Nad tarczą dwa hełmy ukoronowane: w prawym skrzydło barkiem w prawo, w połowie od góry błękitne, od dołu czerwone z gwiazdą sześciopromienną złotą na środku, w drugim gryf srebrny. Labry z prawej strony czerwone, z lewej błękitne — podbite złotem. Fryderyk Jan, naczelnik okręgu tomaszewskiego, 11 czerwca r. 1777 do szlachty galicyjskiej zaliczony został przez Maryę Teresę, cesarżową rzymską. *Hefn.; Pocz. Szl. Gal.; Bork.; Pol.*

GERINGER I. — Na tarczy ze szczytem błękitnym o trzech złotych gwiazdach dwudzielnej, w polu prawym złotem — pół czarnego orła z cyfrą złotą J. II. na piersiach; w lewym czarnym — lew złoty ze srebrną szablą w łapie. Nad hełmem w koronie pół orła czarnego z cyfrą złotą J. II. na piersiach. Labry czarne podbite złotem. Nobilitowani w Galicyi z przydomkiem von Oedenberg, według Rietstapa 23 czerwca r. 1789, według hr. Borkowskiego i Polaczka r. 1825 — sam herb z cyfrą Józefa II, cesarza rzymskiego, zdaje się wskazywać wcześniejszą datę. *Riet.; Bork.; Pol.*

GERINGER Baron II. — Na tarczy ściętej w polu górnym dwudzielnym, z prawej złotem — orzeł dwugłowy ukoronowany z cyfrą J. II. złotą na piersiach, z lewej czarnym — lew złoty z mieczem; w polu zaś dolnym błękitnym — na pagórku zielonym — wieża srebrna. Nad tarczą trzy hełmy ukoronowane. Nad pierwszym — lew złoty z mieczem w lewo, nad środkowym — orzeł dwugłowy czarny z cyfrą J. II. na piersiach, nad trzecim — chorągiewka wzdłuż zielono-czerwona trójkątna na krzyż ukośnie z proporcem w trzy równoległe pasy: biały, błękitny i czerwony. Labry z prawej czarne podbite złotem, z lewej błękitne podbite srebrem. Herb nadany w Austrii 26 Kwietnia 1802 baronom Geringer von Oedenberg. *Riet.*

GERNE (Goerne). — W polu srebrnym nóż w poprzek ostrzem w prawo między trzema listkami koniczyny: dwa i jeden. Nad hełmem w koronie między jeleniami rogami — listek koniczyny. Labry zielone podbite srebrem. Ludwik Goerne z rodziny brandeburskiej, jednego szczepu z rodziną Dalchau, indygenowany w r. 1780. *Sieb. III 2. 192, — VI. 6. 34 i VI. 5. 10.; Dyar. Sejm. 1780 str. 399.*

GERSZTORF, Gierstorf, (Gersdorf). — Na tarczy ściętej, pole górne czerwone, dolne zaś dwudzielne: z prawej srebrne, z lewej czarne. Nad hełmem w koronie czerwony kapelusz spiczasty z wyłogiem w połowie srebrnym w połowie czarnym, z trzema czarnymi i trzema białymi piórami koguciami na wierzchu. Labry z prawej czerwone, z lewej czarne — podbite srebrem. Bardzo stara rodzina niemiecka, z której Stefan w XVII stuleciu przeniósł się do Polski, w r. 1641 otrzymał indygenat. Noszą tytuł baronów czeskich od 1668, hrabiów czeskich od 1701, hrabiów świętego państwa rzymskiego od 1723, baronów pruskich od r. 1840, hrabiów pruskich od r. 1823 i 1841. *Nies.; Dorst., Sieb. III. 2. 184.; Hild.*

GESZAW I (Geschaw). — Na tarczy czterodzielnej w polach I i IV błękitnych — naprzemian w lewo i prawo obrocony żuraw srebrny, do kamienia łańcuchem przykuty, w polach II i III złotych — ręka z mieczem naprzemian w lewo i w prawo. Nad hełmem w koronie pół żurawia z koroną na szyi. Gałęź Jeżewskich herbu Jastrzębiec, z których Zygmunt, gdy stracił rodzinny majątek i osiadł w Prusiech, zmienił nazwisko. Syn jego Kacper, zostawszy pułkownikiem gwardyi królewskiej, otrzymał w r. 1555 nobilitację od Zygmunta Augusta, króla polskiego, Bartłojem zaś indygenat z tymże herbem w r. 1569-70. *Metr. Kor. 108 f. 233; Piek.; Nies.; Wiel.*

GESZAW II. — Na tarczy czterodzielnej w polach I i IV błękitnych — żuraw z kamieniem w łapie podniesionej do góry, w II i III złotych — ręka z częścią rękawa miecz trzymająca. Nad hełmem w koronie między skrzydłami głowa żurawia z kubałką wystająca. Niesiecki przy-

tacza dosłowny opis herbu podług dyplomatu Zygmunta Augusta, króla polskiego, rysunek zaś dał odmienny, który powyżej podajemy.

GIEDGOWD cz. Łabędź odm. — W polu czerwonym pod trzema złotymi półksiężycami barkami w prawo rzędem — łabędź biały. Nad tarczą korona. Z pieczęci Kazimierza Giedgowda Trockiego, koniuszego inflantskiego. *Na dokumencie z r. 1705, ze zbioru J. hr. Ostrowskiego; Kur.; Bork.*

GIEJSZ, Gieysz. — Na tarczy dwudzielnej w polu prawem czerwonym — skrzydło czarne barkiem w lewo, w lewym zaś srebrnym — krzyż kawalerski bez prawego ramienia. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Bardzo stary herb litewski. *Koj.; Nies.; Her. Kr. Pol.*

GIEJSZTOR, Gieysztor. — W polu czerwonym między dwiema sześciopromiennymi gwiazdami złotymi — dwie połowy strzały rozdartej, ukośnie skrzyżowane. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Herb znany na Żmujdzi w XVII wieku. *Koj.; Nies.; Her. Kr. Pol.; Sieb.*

GIELGUD, Gełgud cz. Działosza odm. — W polu czerwonym — gwiazda sześciopromienna złota i skrzydło czarne barkiem w lewo rzędem w poprzek tarczy. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Herb na Żmujdzi używany w XVII wieku. *Koj.; Nies.*

GIERALT, Gerald, Osmioróg, Osmarog, Osmarany, Rogów. — W polu czerwonym — między czterema (jabłkami lub pomarańczami lub też zielonemi albo złotemi) kulami t. j. po jednej u góry, u dołu i po bokach — krzyż srebrny z rozdartemi ramionami. Nad hełmem w koronie cietrzew. Jeden z najstarszych herbów polskich. *Papr.; Okol.; Kojal.; Nies.; Sieb. IV. 14. 5; Her. Kr. Pol.; Ulan.; Helcel N. 223 i 267 — T. I. str. 245 i 249.*

GIERALTOWSKI cz. Jastrząb odm. — W polu błękitnym między ocelami srebrnej podkowy do góry — krzyż kawalerski. Nad hełmem w koronie jastrząb szary. Rodzina polskiego pochodzenia na Szląsku w Opolskiem. *Sieb. IV. 11. 11.*

GIERCZYNSKI cz. Gieralt odm. — W polu błękitnym między czterema złotymi kulami — krzyż srebrny z rozdartemi ramionami. Nad hełmem w koronie cietrzew. Labry błękitne podbite srebrem. Odmiana przysługująca rodzinie polskiego pochodzenia, w Prusiech zachodnich osiadłej. *Sieb. III. 2. 185.*

GJERSZT, (*Görst, Goerscht*). — W polu czerwonym — trzy szpady rękojeściami złotymi w lewo, ostrzami na dole do siebie zbliżone. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Krystyan Fryderyk Görst, oberfajerwerker artylerji wojsk polskich, w r. 1774 na Litwie osiadły. *Her. Kr. Pol.; Bork.*

GIGIOTI (*Ghigiotti*). — W polu błękitnym — na drzewie ptak. Nad hełmem korona. Herb Kajetana, kanonika warmińskiego, nobilitowanego r. 1768. *Vol. Leg. VII. 802.; Riet.*

GINTER, (*Gintter, Günther*). — Na tarczy pięciodzielnej w polach I i IV złotych — czarny orzeł ukoronowany, w II i III czerwonych — po dwa pasy lewo-ukośne równoległe, w V błękitnym — dąb. Nad tarczą większą hełm w koronie, nad którą dąb z drugą koroną. Labry po prawej czarne podbite złotem, po lewej czerwone podbite srebrem. Michał Andrzej Gintter z rodziny nadreńskiej, nobilitowany w r. 1676. *Vol. Leg. V f. 403.; Małach.; Riet.; Bork.*

GINWIŁŁ. — W polu czerwonym na pniu złotym — szary jastrząb. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Stary herb litewski jednej z linii Ginwiłłów, możnowładców litewskich, których druga linia Kulwiczami zwana, wspólnego pochodzenia z Gedroiciami. Niektórzy autorzy na mocy nieudowodnionych genealogij wywodzą ich od bajecznego Dowszprunga i mianują książętami. *Kojal.; Nies.; Wolff. 656.; Bork.; Pol.*

GIRSKI cz. Łabędź odm. — W polu błękitnym albo czerwonym — łabędź trzymający pod prawą łapą dwie krokwie w kształcie litery **W** ułożone. Nad hełmem w koronie — łabędź. Herb złożony, należący do rodziny, którą heraldycy wyprowadzają bez dowodów od panujących książąt litewskich, *Koj.; Nies.; Hef.; Wolff; Bork; Pol.*

GIRSKI II. — W polu błękitnym nad dwiema krokwiemi srebrnymi w kształcie litery **W** — łabędź srebrny. Nad hełmem — łabędź. Labry błękitne podbite srebrem. Odmiana poprzedniego. *Hef.*

GISLANZONI (*Ghislanzoni*). — Na tarczy przedzielonej pasem błękitnym ukośno-prawym z polem górnym srebrnym, dolnym złotem—lew naturalny, proporzec czerwony w łapach trzymający. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. *Ms. Ziel.; Arch. Król. Medyol.; Arch. Kościel. w Chiuso. Arch. główn. w Warsz.; z notat WP. Jackowskiego.*

GISSA I, Giża (*Giese*). — W polu srebrnym pod lwem czerwonym w lewo, — trzy rzeki wężykowate równoległe poprzeczne, naturalna między błękitnymi. Nad hełmem w koronie lew czerwony w lewo. Rodzina w Prusiech mianowicie w Gdańsku osiadła — jedni z Tumbergerami i Nowowiejskimi, w osobie Tidemana Gise, kanonika i oficjała warmińskiego, jego braci i sióstr, nobilitowani w r. 1519. *Metr. Kor. 34 f. 16.; Nies.; Her. Kr. Pol.; Bork.; Pol.; Piek.*

Podajemy odmianę bardziej licującą z opisem metryki koronnej — przytoczonym przez prof. Piekosińskiego, (Gissa II), a także odmianę zgodną z rysunkiem Niesieckiego i Hefnera; u tego ostatniego pod nazwą Gizowski. (Gissa III).

GISSA IV. — W polu błękitnym z trzema gwiazdami złotymi sześciopromiennymi, jedna i dwie — mur we trzy blanki. Mieszczanie Warszawscy nobilitowani za Zygmunta Augusta. Jedni z Gisowskimi i Giżyńskimi. *Nies.; Nagrob. u ś. Jana w Warszawie; Pol.*

GISSA V (*Giesche, Gische*). — Na tarczy ściętej w polu górnym dwudzielnym z prawej błękitnym — trzy gwiazdy sześciopromienne złote dwie i jedna, z lewej błękitnym — lew złoty, w polu zaś dolnym srebrnym—mur czerwony z bramą o trzech basztach. Nad hełmem w koronie między dwoma skrzydłami — pół charta w złotej obroży. Labry z prawej błękitne, z lewej czerwone—podbite srebrem. Widocznie odmiana poprzedniego. *U Siebmachera znajdujemy wzmiankę że herb ten jest pochodzenia polskiego. Sieb. VI. 8. III. 8.*

GIŻYCKI Hr. cz. Gozdawa odm. — W polu czerwonym srebrna lilia podwójna. Nad koroną hrabiowską pawie ogon z lilią na środku. Jedna linia Giżyckich otrzymała przyznanie tytułu hrabiowskiego w Królestwie Polskim r. 1824. *Polaczek.*

GLASENAP I, (Glesenapp).—W polu srebrnym krokiew (*chevron*) czerwona. Nad hełmem także krokiew z obu stron trzema piórkami pawimi ozdobiona. Rodzina pomorska z przydomkiem de Grammel, w XIV stuleciu w Inflantach osiadła. Herb pierwotny. *Nies.; Sieb. III. 2. 186 i III. 11. tekst.; Bork.; Pol.*

GLASENAP II. — W polu srebrnym— trójkąt na rogach którego głowa ludzka i po dwa pióra strusie w dwóch górnych jego bokach — a poniżej którego z prawej strony głowa ludzka z szyją i włosami w lewo zwrócona. Herb ten według opisu Niesieckiego i Krzyżanowskiego podajemy choć wydaje nam się bałamutny.

GLASENAP III. — W polu srebrnym — krokiew czerwona, której lewa odnoga krótsza na głowie murzyńskiej oparta. Nad hełmem taka sama krokiew z głową murzyńską u spodu lewej odnogi, zdobna sześciu piórkami pawimi po trzy na każdym boku i trzema piórami strusimi: białym, czerwonym i czarnym u wierzchu. Jedna z odmian napotkanych u Siebmachera najwięcej zbliżona do formy opisanej przez Niesieckiego. *Sieb. III. 11 101.*

GLASENAP IV. — W polu czerwonym pod krokwią srebrną — głowa murzyńska. Nad hełmem w koronie między skrzydłem srebrnym a czarnymi pod srebrną krokwią głowa murzyńska. Labry czerwone podbite srebrem. Odmiana poprzedniego. *Sieb. III. 11. 102.*

GLAUBICZ I, (*Glaubitz, Glubos, Gloubos, Glawbɛ*). — W polu błękitnym — ryba złota w lewo. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Bardzo stary herb szląski, według Lelewela w ostatnich czasach jagiellońskich do Polski przeniesiony — także w Prusiech zachodnich; na Szląsku linia szlachecka oraz dwie linie baronowskie Glaubiczów z XVII i XVIII wieku — wygasły. *Papr.; Okol: Nies; Sieb. VI. 8. II. 86.; Ulan.; Pol.*

U Siebmachera spotykamy dwie jeszcze odmiany Glaubicza, które podajemy: Glaubicz II i III.

GLAUSNAF I, (*Glasoff, Glasow*). — Na tarczy ściętej linią lewo-ukośną w polu górnym błękitnym ręka zbrojna z mieczem, w dolnym szachownica złoto-srebrna ukośna. Nad hełmem w koronie dwie trąby. Niesiecki nie znał dokładnie herbu tego, barw nie podał, a zamiast szachownicy naznacza mur z blankami. Herb rodziny pomorskiej w Prusiech zachodnich osiadłej — o którym źródła począwszy od XVII stulecia opiewają. *Nies; Sieb. VI. 9. 19.; Riet.*

GLAUSNAF II. — Na tarczy lewo-ukośnie ściętej, w polu górnym srebrnym — ręka zbrojna z mieczem, w dolnym — szachownica błękitno-srebrna. Nad hełmem dwie trąby błękitno-srebrne. Labry błękitne podbite srebrem. *Sieb. VI. 9. 19.; Riet.*

GLIŃSKI I, Hliński. — W polu czerwonym przez górną belkę znaku przypominającego ruską literę **П** krzyż na dół ramionami zwieszony, z końcem górnym w kotwicę rozdartym. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Glińscy mają pochodzić od hana tatarskiego Mamaja, którego syn Mansur-Kijat po bitwie pod Kulikowem osiadł na Zadnieprzu w Siewierskiem; w trzecim pokoleniu chrzest przyjąwszy, jednocześnie i nazwisko Glińskich przybrali w XIV stuleciu. *Starow.; Kromer.; Biel.; Sarn.; Nies.; Wolff.*

GLIŃSKI II, Książ.

GLISZCZYŃSKI, Głyszczyński cz. Jastrzębiec odm. — W polu błękitnym pod nogą zbrojną (w lewo do góry pięta) podkowa złota półtora krzyża srebrnego na barku i krzyż złoty kawalerski między ocelami mająca. Nad hełmem w koronie jastrząb z podkową i krzyżem w prawej łapie, z dzwonkiem u lewej. Odmiana przysługująca rodzinie Gliszczyńskich w XVII wieku. *Nies.; Her. Kr. Pol.; Bork.; Pol.*

GLOWER I i II. — W polu czarnym między trzema półksiężycami srebrnymi rogami do góry — krokiew srebrna, siedmioma lub dwoma kłosami czarnymi upstrzona. Nad hełmem bez korony między rogami srebrnego półksiężycy kogut czarny. Herb z Anglii przez Archibalda Andrzeja de Glayden Glowera przyniesiony. — Tenże Archibald Obe'rszterlejtant, za zasługi w roku 1726 indygenowany został w Polsce. *Nies.; Vol.-Leg. VI. 454; Pocz. Ssl. gal.; Bork.; Pol.*

GŁOSKÓW. — Na tarczy obramowanej złotem w polu czerwonym — dwa srebrne barany tyłem do siebie. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie: czerwone między białymi. Herb nadany Franciszkowi Stalkowskiemu, dziedzicowi dóbr Głosków za usiłowania w ulepszeniu gospodarstwa rolnego, przez Mikołaja I, Cesarza rosyjskiego i Króla polskiego w d. 13 Kwietnia r. 1830. *Her. Kr. Pol.; Bork.*

GNA DKOWSKI, Gniadkowski, (*Gnadkau*) cz. Prus I odm. — W polu czerwonym — półtora krzyża srebrnego (bez lewego ramienia) rozdartego u dołu. Nad hełmem trzy pióra strusie: białe między czerwonymi. Labry czerwone podbite srebrem. Herb rodziny z mławskiego w Prusiech, w XVII stuleciu osiadłej — używającej przydomku Gołembiewski. *Ledeb.; Sieb. VI. 4. 16.; Pol.*

G NIAZDOWA. — W polu czerwonym — złoty korab z wieżą kamienną murowaną między trzema złotymi sześciopromiennymi złotymi gwiazdami. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie z brogiem złotym na środku. Labry czerwone podbite złotem. Herb nadany Piotrowi Gniazdowskiemu, synowi Józefa, referendarzowi stanu, naczelnikowi sekcji solnej w komisji rządowej przychodów i skarbu królestwa polskiego, przez Mikołaja I, Cesarza rosyjskiego i króla polskiego, 2 Kwietnia r. 1844, (u hr. Borkowskiego i Polaczka 1841). *Her. Kr. Pol.; Bork.; Pol.*

GNIESZAWA. — W polu czerwonym — nad barkiem złotego półpierścienia, zdobnego w klejnot i obejmującego srebrną czterolistną różę—strzałą złotą żelźcem do góry. Nad hełmem w koronie ogon pawi złotą strzałą przeszyty. Herb Słodkowskich w Siewierskiem w XVII stuleciu. *Her. Kr. Pol.; Bork.*

GNIEWOSZ cz. Gryf z książką. — W polu błękitnym — gryf biały wspięty z książką w przednich łapach. Nad koroną między dwoma skrzydłami rycerz w zbroi z trzema piórami na szyszaku, strzałą z góry na dół ukośnie przeszyty. Herb nadany Franciszkowi Cerner przez Stanisława Augusta, króla polskiego d. 23 Sierpnia r. 1793, (u hr. Borkowskiego 1800, u Polaczka 1790). *Kancel. 42 a f. 310 z notat WP. Jackowskiego. Hef.; Bork.; Pol.*

GOCZ, (*Gotsch, Gödsch*) — W polu srebrnym trzy pionowe pasy czerwone. Nad hełmem pod drzewem ze złotymi jabłkami — baran srebrny. Labry czerwone podbite srebrem. Herb rodziny szląskiej Szafgoczów (*Schafgotsch*); nie tylko pochodzenia polskiego, ale Jan Udalryk Szafgoc indygenowany został r. 1625. *Sieb. III. 2. 194 i VI. 4. 16.; Bork.*

GOCZALKOWSKI (*Gotschalkowsky*) cz. Szreniawa odm. — W polu czerwonym — krzywaśń srebrna w kształcie odwróconego **S** z krzyżem kawalerskim u góry. Nad hełmem w koronie między dwiema trąbami w połowie i naprzemian czerwonymi i srebrnymi — krzyż kawalerski złoty. Labry czerwone podbite złotem. Herb rodziny pochodzenia polskiego niemieckiej na Szląsku w XVI stuleciu. Otrzymali r. 1705 tytuł baronowski czeski. *Sieb. II. 2. 194., VI. 8. II. 27 i VI. 11. 12; Bork.; Pol.*
Podajemy herb baronowski Goczalkowskich. *Sieb. VI. 8. II. 27.*

GODZIEMBA, Godziąba, Godzięby, Jamiołki-Godzięby --- W polu czerwonym—sosna o trzech konarach i pięciu korzeniach. Nad hełmem w koronie pół zbrojnego rycerza trzymającego w prawicy sosnę jak ta co na tarczy. Herb czysto polski z XVI stulecia. *Dług.: Papr.; Biel.; Okol.; Nies.; Ulan.; Matec.; Loredan Larchey, Armorial du XV s.*

GODZISŁAW-GRYF. — W polu błękitnym — gryf złoty wspięty, miecz ostrzem na dół trzymający. Nad hełmem w koronie takż gryf. Labry błękitne podbite złotem. Herb nadany Wojciechowi Brzezińskiemu, synowi Szymona, referendarzowi stanu, członkowi komisji rządowej sprawiedliwości królestwa polskiego, przez Mikołaja I, Cesarza rosyjskiego i króla Polskiego d. 31 Sierpnia r. 1847, (mylnie według Polaczka r. 1837). *Her. Kr. Pol.; Bork.; Pol.*

GOLC, Golcz, Gulcz, (*Golt, Goltz*). — W polu błękitnym — między trzema złotymi liliami —krokiew złota. Nad hełmem w koronie panna w połowie do pasa widzialna, z włosami rozpuszczonemi, bez rąk, w prawej połowie błękitno, w lewej złoto ubrana, z trzema złotymi wrzeciądzami na głowie. Labry błękitne podbite złotem. Tarczę podtrzymują rycerze oparci na włóczniach. Herb rodziny pomorskiej początkowo w polu czerwonym; — pole zmienił na błękitne i dodał lilie Ludwik XIV, król francuski, Joachimowi Rudigierowi za zasługi wojskowe w r. 1660; otrzymali tytuł baronów świętego państwa rzymskiego w r. 1666, hrabiów czeskich w r. 1731, pruskich w r. 1786. *Nies.; Her. Kr. Pol.; Sieb. III. 191, III. 1. 10 i III. 1. 53; Bork.*

GOLEJEWSKI Hr. cz. Kościeszka odm. — Na tarczy czterodzielnej w polach czerwonych, w I—strzałą srebrną u dołu rozdarta w środku przekrzyżowana, żelźcem do góry (*Kościeszka*), w II—trzy złote kopie w gwiazdę, *Jelita*), w III — koło złote bez szprychy i dzwona u góry, z krzyżem zatkniętym (*Osorya*), w IV—sześć złotych cegiełek, trzy, dwie i jedna rzędem prostopadle (*Rhor*). Nad koroną hrabiowską cztery hełmy ukoronowane — w pierwszym trzy pióra strusie: białe między czerwonymi, w drugim pół kozła w lewo, w trzecim trzy pióra strusie: białe między czerwonymi, w czwartym złota kula z krzyżem na wierzchu między dwiema rybami głowami na dół: złota i czerwona. Labry czerwone—podbite srebrem z prawej, złotem z lewej strony. Herb rodziny mazowieckiej, z której jedna gałąź otrzymała w osobie Jana, chorążego kołomyjskiego, tytuł hrabiowski od Józefa II, cesarza świętego państwa rzymskiego w d. 8 Lutego r. 1783. *Hefn.; Riet; Pocz. Szl. Gal.; Bork.*

GOLIŃSKI cz. Zabawa odm. — Na tarczy dwudzielnej w polu I błękitnym — dwie lilie srebrne jedna nad drugą w swej prawej połowie widzialne, w II — szachownica czerwono-srebrna. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Odmiana z XVII wieku. *Nies.; Bork.*

GOLSKI cz. Rola odm. — W polu czerwonym — między trzema różami srebrnymi także trzy kroje w gwiazdę, dwa i jeden. Nad hełmem w koronie pięć piór strusich. Odmiana przysługująca rodzinie Golskich, na Kujawach i na Podolu osiadłej w XVI wieku. *Nies.; Bork.; rysunek z autografu z roku 1583 w zbiorze WP. Bisiera.*

GOŁĄB, Wenedyger, (*Columba Alba, Venetus*). — W polu czerwonym lub czarnym — gołąb srebrny w locie. Nad hełmem w koronie także gołąb. Herb rodziny w Prusiech książęcych w XVII stuleciu osiadłej; według Niesieckiego — baronowie. *Nies. tom IX.; Sieb. IV. 14 6 i VI 4. 73.; Riet.*
Umieszczamy odmianę Gołębia, w połączeniu z innymi herbami: z Prawdzicem i Przyjacielem. *Sieb.*

GOLEMBIOWSKI, — W polu czerwonym — mur srebrny z czterema piramidalnymi wieżyczkami. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie: białe między czerwonymi. Labry czerwone podbite srebrem. Herb Rejmanów Golembiowskich w Prusiech i na Pomorzu. Niesiecki nie opisał barw. *Nies.; Sieb. VI. 4. 50.; Bork.*

GOŁOCKI cz. Pielesz odm. — W polu czerwonym — dwa miecze ostrzami na dół ukośnie skrzyżowane. Nad hełmem w koronie kołpak czerwony z piórem z każdego boku. Herb rodziny w chełmińskim w XVII stuleciu osiadłej. *Nies.; Sieb. III. 2. 191.; Bork.*

GOLUCHOWSKI Hr. cz. Leliwa odm. — Na tarczy ściętej, w polu górnym złotem — orzeł dwugłowy czarny ukoronowany ze złotą cyfrą J. II na piersiach, w dolnym błękitnym — nad rogami złotego półksiężyca także gwiazda sześciopromienna. Nad koroną hrabiowską i hełmem ukoronowanym — ogon pawi z półksiężycem i gwiazdą jak na tarczy. Labry z prawej strony czarne, z lewej błękitne — podbite złotem. Herb rodziny małopolskiej, z której Józef Wincenty, poseł sandecki, otrzymał tytuł hrabiowski od Józefa II, cesarza świętego państwa rzymskiego w d. 17 Czerwca r. 1783 *Hild.; Hef.; Riet.; Pocz. Ssl. Gal.; Bork.*

GOMOLIŃSKI Hrabia cz. Jelita odm. — W polu czerwonym — trzy złote kopie w gwiazdę, środkowa ostrzem do dołu. Nad koroną hrabiowską pół kozła. Odmiana przyznana wraz z tytułem przez deputację szlachecką w Królestwie Polskim r. 1822 Benedyktowi Gomolińskiemu — na zasadzie że tytuł dawany mu był na listach króla pruskiego i w dymisji z wojska pruskiego. *Kos. I. 212.*

GONCZ I, Gonsz, Gącz, (*Gonsch*). — W polu srebrnym — czerwony pas poprzeczny. Nad hełmem sajdak ze strzałami. Labry czarne podbite srebrem. Herb rodziny Czerniewskich w Prusiech, Dąbrowskich na Pomorzu w XVII stuleciu osiadłych. *Sieb. VI. 9. 19.*

GONCZ II — Na tarczy lewo-ukośnie ściętej w polu górnym czerwonym — pół kozła wspiętego przebitego strzałą — w dolnym szachownica błękitno-srebrna. *Sieb.*

GORAWIN. — W polu kłękitnym — ręka złota zbrojna, w łokciu zgięta, trzymająca gałązkę oliwną. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Labry błękitne podbite złotem. Godło: *NESCIA FALLERE VITA*. Herb nadany Bonawenturze Garszyńskiemu, synowi Mateusza, sekretarzowi archiwiszcie w kancelarii rady administracyjnej, i Józefowi Garszyńskiemu, synowi Józefa, sędziemu sądu apelacyjnego w Królestwie Polskim, przez Mikołaja I, Cesarza rosyjskiego i króla polskiego, pierwszemu 22 Grudnia r. 1840, drugiemu 11 Maja r. 1841. *Her. Kr. Pol.; Bork.*

GORCZYŃSKI. — Na tarczy ściętej w polu górnym czerwonym — krzyż kawalerski złoty, w dolnym błękitnym — podkowa srebrna barkiem do góry. Nad hełmem w koronie orzeł czarny. Herb nadany Józefowi Kalasantemu z Gorki przez Franciszka II, cesarza świętego państwa rzymskiego 25 Stycznia r. 1774. *Nies.; Wiel.; Pocz. Ssl. Gal.; Bork.*

GORDON Margrabia — W polu srebrnym — na mniejszej tarczy obramowanej złotem, w polu błękitnym — czarny lew. Nad hełmem korona. Herb margrabiów Hunfley ze Szkocyi, z których Henryk, będąc oberszterlejtantem Rzeczypospolitej, otrzymał indygenat w Polsce r. 1658, potwierdzony Janowi, towarzyszy szowi roty husarskiej, referendarzowi koronnemu r. 1699, następnie Józefowi, majorowi i Tobiaszowi, kadetowi leibgardyi koronnej, Józefowi, oberszterlejtantowi wojsk koronnych i sukcesorowi Piotra, superintendenta krakowskiego. *Nies.; Vol. Leg IV. 565 i VII. 798.; Her. Kr. Pol.: Bork.*

GORZENSKI, Gorzyński, Ostroróg Hrabia cz. Nałęcz odm. — Na tarczy czterodzielnej w polach I i IV czerwonych — chustka biała w obwód z końcami u dołu założonemi, — w II i III złotych — orzeł czarny. Nad tarczą dwa hełmy ukoronowane — w pierwszym — między dwoma rogami jeleniami — murzyn lub murzynka w czerwonej szacie, z przepaską białą na głowie, w drugim — orzeł czarny. Labry przy pierwszym czerwone podbite srebrem, przy drugim czarne podbite złotem. Herb rodziny Gorzeńskich z Gorzenia w Wielkopolsce, nadany im jakoby według Kosińskiego w r. 1410 przez Zygmunta Luksemburczyka, cesarza świętego państwa rzymskiego (Tom I. str. 473 i 475) czy przez Karola V, cesarza w r. 1518 (tom III. 277). *Nies.; Kos.; Bork.*

GORZI. — W polu barwy niewiadomej pod siedmioma liliami rzędem w szczycie tarczy — prawo-ukośny pas między dwiema różami. Herb prawie identyczny z herbem rodziny weneckiej Gorzi. *Podług autografu z r. 1543 w posiadaniu WP. Wityga, numizmatyka. Riet.*

GOSEN, (*Goes, Göss*). — W polu złotem — czarny róg barani, górnym końcem w lewo. Nad hełmem dwa także rogi obydwoma końcami w lewo. Labry czarne podbite złotem. Herb rodziny niemieckiego pochodzenia z Westfalii, osiadłej w Inflantach w XVI stulciu. *Sieb. III. 2. 189, III. 11. 102, VI. 9. 19; Balt.; Riet.*

GOSIEWSKI cz. Ślepowron odm. — W polu czerwonym na podkowie srebrnej obarczonej takimże krzyżem kawalerskim — czarny jastrząb z pierścieniem złotym w dziobie. Nad hełmem w koronie na trzech piórach strusich taki ż jastrząb z pierścieniem na podkowie z krzyżem. *Ks. Kancl. 42 f. 147.; Z notat WP. Jackowskiego.*

GOSKI cz. Prawdzic odm. — W polu błękitnym — nad murem czerwonym pół złotego lwa. Nad hełmem w koronie takiegoż pół lwa z mieczem w łapie. Odmiana niewiadomego początku *Nies.; Hef.*

GOSTKOWSKI cz. Drzewica odm. — W polu błękitnym między rogami i pod barkiem półksiężyc złoty po jednej gwiazdce złotej. Nad hełmem w koronie ręka zbrojna z mieczem. Odmiana przysługująca rodowi Grabowskich, w bytomskim na Kaszubach osiadłej. *Nies.; Sieb. III. 2. 192.; Bork.*

GOSTKOWSKI Baron cz. Gozdawa odm. — W polu czerwonym — lilia srebrna. Nad koroną baronowską na pawim ogonie — lilia srebrna. Herb rodziny mazowieckiej, przywróconej do używania prerogaty w szlachectwa, — z której Stanisław i Wincenty otrzymali tytuł baronowski od Józefa II, cesarza świętego państwa rzymskiego 2 Grudnia r. 1782. *Pocz. Sal. Gal.; Bork.*

GOSZYNSKI. — W polu błękitnym trzy kopie ostrzem do góry, zetknięte u dołu. Nad hełmem w koronie ręka zbrojna, w łokciu zgięta, z dłonią zaciśniętą. Herb rodziny w Prusiech osiadłej. Początek herbu niewiadomy. *Nies.*

GOZDAWA I, Gozdowa, Gzdow, Gozdzie. — W polu czerwonym — dwie lilie srebrne jedna do góry druga na dół, pierścieniem w środku ze sobą spojone. Nad hełmem w koronie — na pawim ogonie także lilie. Jeden z najstarszych herbów polskich; pierwsze ślady w zapiskach sądowych z początku XV-go wieku. *Dług.; Krom.; Papr.; Biel.; Okol.; Nies.*

GOZDAWA II. — W polu czerwonym podwójna lilia srebrna. Nad hełmem w koronie na pięciu piórach strusich lilia podwójna srebrna. Początek odmiany niewiadomy. *Her. Kr. Pol.*

GOZDAWA III. — W polu czerwonym — lilia srebrna podwójna. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Odmiana z XVIII wieku przystępująca Roszkiewiczom i innym. *Her. Kr. Pol.*

GOZDAWA IV. — Na tarczy ściętej w polach górnym srebrnym, dolnym zaś czerwonym — podwójna lilia naprzemian pół czerwona od góry, srebrna u dołu. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Odmiana przystępująca rodzinie Buksów i innych. *Ms. o fam. prus.; Nies.*

GÓRSKI Baron. — W polu błękitnym — na łańcuchu srebrnym, końcami wierzchu tarczy sięgającego — przewieszona podkowa srebrna. Nad koroną baronowską trzy hełmy: w pierwszym — noga zbrojna piętą w prawo, na środkowym — między dwoma czarnymi skrzydłami róża biała, nad trzecim — noga zbrojna z piętą w lewo. Labry błękitne podbite srebrem. *Riet.*

GÓRY. — W polu błękitnym — trzy góry, nad środkową krzyż. Nad koroną trzy pióra strusie. Herb Siemaszków i innych na Litwie. *Kojał.*

GRABIE, Graby, Grabia, Kocina, Chlewiotki. — W polu złotym na pagórku zielonym wetknięte srebrne siedmiozębne. Nad hełmem w koronie pięć piór strusich. Jeden z najstarszych herbów naszych — wzmianki o nim znajdują się w zapiskach sądowych z początku XIV stulecia; ma pochodzić z Czech. Chlewiotki po dziś dzień u Mazurów znaczy grabie. *Dług.; Papr.; Biel.; Okol.; Nies.; Matach.; Ulan.*

GRABIE II. — W polu złotym — grabie srebrne siedmiozębne grabiskiem na dół. *Sieb. IV. 14. 6.*

GRABIE III. — W polu złotym na pagórku zielonym — grabie czerwone lub czarne siedmiozębne. Nad hełmem w koronie pięć piór strusich. Początek odmiany niewiadomy. *Sieb. IV. 14. 6.*

GRABOWIEC. — Na tarczy dwudzielnej w polu prawym zielonym — głowa jelenia naturalna, w lewym zaś srebrnym drzewo grabowe. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie na których z prawej trąbka myśliwska w górę, z lewej młot leśniczy do cechowania trzonkiem na dół. Herb nadany Gustawowi Henke, synowi Teodora, komisarzowi wydziału dóbr i lasów w komisji rządowej przychodów i skarbu w Królestwie Polskim, przez Mikołaja I, Cesarza rosyjskiego i króla polskiego d. 12 Kwietnia r. 1848 *Her. Kr. Pol.; Bork*

GRABOWSKI I cz. Podkowa odm. — W polu błękitnym — podkowa srebrna barkiem do góry strzałą lewo-ukośną na dół przeszyta. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie: białe między błękitnymi. Labry błękitne podbite srebrem. Herb nadany w Prusiech 30 Kwietnia (czy też Września) r. 1797 Janowi Gotliebowi, radcy sądowemu, Henrykowi Wilhelmowi, lejtenantowi i Bernardowi, kornetowi u Bośniaków. *Sieb. III. 2 tekst 148 i tabl. 196.*

GRABOWSKI II cz. Dołęga III odm. — W polu błękitnym pod barkiem między ocelami srebrnej podkowy — strzała żelźcem na dół. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Nadany Benjaminowi Ben-Dawid Grabowskiemu, ex-neoficie r. 1790. *Z dyplomu oryginalnego.*

GRABOWSKI III cz. Zabawa odm. — Na tarczy dwudzielnej w polu prawym — szachownica czerwono złota, pole drugie błękitne. Nad hełmem w koronie czapka błękitna z wyłogiem w prawej połowie złotym w lewej czerwonym, z trzema piórkami pawimi na wierzchu. *Sieb. III. 2. tekst 148.*

GRABOWSKI IV. — Na tarczy bez barw w środku pierścienia ozdobionego jedenastu kulkami — serce. Nad hełmem w koronie trzy pióra, na każdym trzy kulki: dwie i jedna. *Sieb. III. 2. 149.*

GRABOWSKI V. — W polu błękitnym — między trzema głowami ludzkimi z przepasaniami czołami—krokiew czerwona. Nad hełmem w koronie głowa przepasana. *Sieb. III. 2 tekst i tabl. 149; Riet.*

GRABOWSKI VI. — W polu błękitnym na zielonej murawie — jelen w biegu. Nad hełmem pomiędzy dwoma srebrnymi nożami sześciopromienna gwiazda złota. *Sieb. III. 2.*

GRABOWSKI VII. — W polu błękitnym w poprzek miecza ostrzem do góry — półksiężyc złoty. Nad hełmem w koronie półksiężyc złoty z gwiazdą złotą na każdym rogu. Herb Grabowskich Zbiswiczów w Prusiech. *Sieb. III. 2. 195.*

GRABOWSKI-Gecendorf VIII Hrabia (*Goetzendorf*) cz. Zbiswicz odm. — W polu czerwonym — na mieczu ostrzem do góry półksiężyc srebrny w poprzek. Nad koroną hrabiowską pół orła pruskiego czarnego. Po bokach tarczy olbrzymy z maczugami. Rodzina wielkopolska w Prusiech osiadła; według Ledebura przeciwnie rodzina Goetzenów jakoby przez adoptację do herbu Zbiswicz w XII w. przyłączona, poprzednio herb odmienny zupełnie nosiła, opisany u Siebmachera III. 1 w tekście: na tarczy ściętej w polu górnym srebrnym—pół czarnego orła — w dolnym cztery pasy poprzeczne, czerwony, srebrny, błękitny i srebrny; nad hełmem dwa czarne skrzydła, każde z dwiema poprzecznymi belkami, czerwoną i błękitną.—Piotr Goetzendorf-Grabowski, który otrzymał w r. 1786 godność hrabiowską w Prusiech — nie zostawił potomstwa. *Sieb. III. 1. 10.; Riet.; Eork.*

GRABOWSKI-Gecendorf IX. — Na tarczy pięciodzielnej w polu I błękitnym—na barku złotego półksiężycy obejmującego także gwiazdę—krzyż taki sam, którego trzy górne ramiona przekrzyżowane — (*Korybut*), w polu II czerwonym — trzy srebrne kotwice, dwie i jedna (*Turno*), w III czerwonym—sześć lilii srebrnych dwoma rzędami równoległymi lewo-ukośnemi (*Wierzbna*), w IV czerwonym—chusta srebrna koło tworząca, u dołu związana (*Nalecz*), w V błękitnym pod trzema sześciopromiennymi gwiazdami złotymi, z których środkowa wyżej, w poprzek na mieczu ostrzem do góry — półksiężyc złoty (*Zbiswicz odm.*). Nad tarczą korona hrabiowska. W roku 1840 seniorowie obu pozostałych gałęzi Goetzendorców-Grabowskich i Grabowskich z Gryłowa, do godności hrabiowskiej wyniesieni zostali. *Sieb. III. 1. 10.; Bork*

GRABOWSKI X. — W polu błękitnym na mieczu ostrzem do góry—półksiężyc złoty z gwiazdą złotą na każdym rogu. Nad koroną hrabiowską pięć piór strusich złote między błękitnymi—na nich miecz z księżycem na poprzek. *Sieb. III. 2. 195.*

GRABOWSKI XI. — W polu czerwonym — topór srebrny ze złotem toporzyskiem. Nad koroną hrabiowską w hełmie ukoronowanym wetknięty topór. Labry czerwone podbite srebrem. Herb rodziny z Sieradzkiego pierwotnie h. Oksza, z której Albert otrzymał w Prusiech 1 Grudnia r. 1816 tytuł hrabiowski, potwierdzony dla Stanisława Tomasza w Rosyji 21 Kwietnia r. 1836 i 28 maja r. 1840, w Królestwie Polskiem r. 1844. *Hild.; Sieb. III. 1. 10; Geneal. Bork. 246.*

GRAEFE. — Na tarczy wązkim słupem złotym na dwoje przedzielonej w polach błękitnych, w prawem — pół orła białego, w lewym dwa wieńce z dwunastu złotych gwiazd sześciopromiennych jeden nad drugim. Nad koroną szlachecką na krzyżu złotym lewo-ukośnie leżącym — hełm bokiem w prawo z trzema piórami strusimi: czerwonym między błękitnymi. Herb nadany Karolowi Ferdynandowi, lekarzowi, 14 Lutego r. 1826 przez Aleksandra I, cesarza rosyjskiego i króla polskiego, potwierdzony w Prusiech tegoż roku. *Dziennik praw.; Sieb. III. 2. 196.*

GRALAT, (*Gralath*).—Na tarczy ukośnie czteropolowej (przez dwie linie ukośnie skrzyżowane), w polach I i IV t. j. w dwóch polach pionowo pod sobą leżących złotych — lilia błękitna, w II i III obok siebie leżących i błękitnych — również lilia złota w każdym. Nad hełmem w koronie — lew z kulą (*béquille*) w każdej łapie, opartą o ramię. Herb nadany w Prusiech Karolowi Fryderykowi, radcy wojennemu i burmistrzowi miasta Gdańska, 5 Czerwca r. 1798. *Sieb. III. 2. 196 i ex libris ze zbioru WP. Wittyga, numizmatyka. Bork.*

GRAMLICH, (*Grammlich*) — Na tarczy dwusiecznej w polu I złotem — orla łapa czarna do góry odwrócona łączy dwa wieńce wawrzynowe obok siebie leżące, w II czerwonym między dwiema sześciopromiennymi złotymi gwiazdami — takiż półksiężyc, w III purpurowym — lew z mieczem z poza muru wyskakujący. Nad hełmem nakrytym czapką czerwoną otoczoną futrem i ozdobioną w środku kitą złotą — półksiężyc złoty po za którym pięć piór strusich. Labry z prawej czerwone podbite złotem, z lewej purpurowe podbite srebrem. Herb Gramlichów, z których jeden pułkownik, Jan Karol kapitan w regimencie szefostwa urodzonego Wodzickiego, pierwszy w r. 1780, drugi w r. 1790, indygenowani zostali w Polsce. *Dyar. Sejm. 1780 f. 399 i Kon. 1790. 227.; Riet.; Z oryginalnego dyplomu w zbiorze WP. Bisiera; Bork.*

DE LA GRANŻ, (*de la Grange*). — W polu błękitnym trzy złote kozły lub jelenie: dwa i jeden. Nad hełmem korona. Herb Margrabiów de la Grange d'Arquien z których Ludwik hr. z Malinu, generał wojsk koronnych, indygenowany w r. 1690. — *Ze stał Katedry Ś-go Jana w Warszawie. Vol. Leg. V. 776.; Paillot; Riet.*

GREBEN (*Groeben*). — Na tarczy dwudzielnej w polu prawym srebrnym — czerwona łapa orla do góry stopą w prawo, w lewym błękitnym — oszczep srebrny. Nad hełmem kapelusz duchowny naprzemian czerwony i srebrny z kutasami. Labry w połowie prawej czerwone, w lewej błękitne. Herb rodziny pruskiej, która w Prusiech otrzymała w r. 1786 i 1810 tytuł hrabiowski. Opis Niesieckiego niedokładny; u Siebmachera porządek pół wraz z tem co zawierają bywa odwrotny. *Ms. o fam. prus.; Nies.; Sieb III. 2. 198—VI. 9. 20—III. 1. 10.*

GREGORSKI. — Na tarczy bez barw — krokiew między trzema gwiazdami, pod dolną pies w obróży biegnący. Nad tarczą korona. Herb starolitewski w Prusiech. *Sieb VI. 2. 17.*

GREK cz. Prawdzic odm. — W polu błękitnym nad murem z blankami pół lwa złotego. Nad hełmem w koronie dwa skrzydła czarne albo trzy pióra strusie. Herb rodziny w brześcińskim w XVII stuleciu. *Nies.; Hefn.; Bork.*

GRELA. — W polu błękitnym — nad rogami półksiężyc złotego dwie także sześciopromienne gwiazdy. Nad hełmem w koronie ręka zbrojna z mieczem. Herb używany w pomorskim. — Henryk Grela podpisał elekcyę Jana Kazimierza r. 1648. *Nies.; Riet.; Bork.*

GRETZ, Gręzowski. — Na tarczy ściętej w polu górnym złotem — dwie czarne orle głowy z szyją, w dolnym dwudzielnym, w prawym srebrnym — trzy jabłka jedno nad drugim pionowo — w lewym poprzecznym pasy srebrne i czerwone. Nad hełmem w koronie dwa czarne rogi bawole. Labry z prawej czarne, podbite złotem, z lewej czerwone podbite srebrem. Herb nadany Janowi Gretschowi, mieszczaninowi toruńskiemu oraz bratu jego Andrzejowi 12 Stycznia 1580 przez Stefana Króla polskiego. Herb ten przez Niesieckiego niedokładnie narysowany i opisany. Barwę *glaucus* (po łacinie błękitny) która się w nadaniu in extenso u D-ra Piekosińskiego znajduje, heraldycy tłumaczą przez złoty. *Ms. o fam. prus.; Nies.; Sieb. IV. 14. 40 tekst i tabl.; Piek.; Bork.*

GRETZ II. — W polu srebrnym — na pasie poprzecznym błękitnym — trzy srebrne róże rzędem. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Herb nadany Janowi Gretzowi, audytorowi wojsk koronnych 12 Grudnia r. 1775. *Metr. Lit. 222 f. 103.; Vol. Leg. VIII. 301.; Bork.*

GRĘBECKI cz. Jastrzębiec odm. — W polu błękitnym — złota podkowa z krzyżem kawalerskim srebrnym na barku i ze strzałą w każdym ocelu, od prawego boku żełźcem na dół, od lewego zaś ocelu do góry ukośnie. Nad hełmem w koronie jastrzęb czarny podkowie za bark ocelami na dół w dziobie trzymający. Herb Grębeckich w Brzesko-Kujawskim w XVIII stuleciu. *Her. Kr. Pol.; Bork.*

GRISHEIM (*Griessheim*). — W polu srebrnym lub złotem nad pasem poprzecznym czarnym — dwie róże z listkami naprzemian czerwonymi, czarnymi i błękitnymi. Nad hełmem dwa rogi: prawy w połowie złoty, i zewnątrz trzema czarnymi listkami koniczyny zdobny, w poło-

HERBY ZNANE TYLKO Z NAZWY.

1. Haff.
2. Hagentorn.
3. Hakenszmit.
4. Haliburton-Stodart.
5. Halpert.
6. Hammerstein.
7. Haneńko.
8. Happonowicz.
9. Hassaneńko.
10. Haudrynk.
11. Hauer.
12. Haumann.
13. Heering.
14. Heiss.
15. Helman.
16. Helmicht.
17. Hemling.
18. Hemzing.
19. Hennes v. Hennes.
20. Herpin de Perpes.
21. Hermann II.
22. Hersz.
23. Himelrick.
24. Hintz.
25. Hippolit.
26. Hirtemberg.
27. Hizdew v. Hizdejo.
28. Hoevelginnen.
29. Holde.
30. Holto von Crampach.
31. Holst.
32. Holy v. Ponientritz.
33. Holzhauser.
34. Holub III.
35. Holubej.
36. Honoratis.
37. Hoppen v. Happen.
38. Horschlad.
39. Horszewski v. Syrokomla
odm.
40. Hovell.
41. Hospody.
42. Hryniewicz.
43. Hryniewiecki.
44. Hübner.
45. Hugoni.
46. Huison.
47. von Hulbem.
48. Hummel.
49. Hurczyn.
50. Hurtych.
51. Hutl.
52. Huttini.
53. Hyrawczyc.

UPRASZA SIĘ O NADSYŁANIE RYSUNKÓW Z DOWODAMI.

XXVIII

**Wydawnictwa
do 1945 r.**